

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Bc. Kristýna Michalčínová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kristýna Michalčínová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Název anglicky

Free Time Institutions for Youth up to 18 Years

Cíle práce

Diplomová práce je zaměřena na problematiku volného času mládeže, jeho trávení a smysluplném prožívání. Hlavním cílem práce je analyzovat trávení volného času mládeže, jaká je nabídka volnočasových zájmových činností pro mládež, jestli je motivující, atraktivní a dostupná pro všechny; dalším cílem je zaměřit se na zdroje financování institucí pro trávení volného času.

Metodika

Metodika diplomové práce je založena na studiu a analýze odborných zdrojů. Praktická část je zaměřena na analýzu institucí pro trávení volného času mládeže do 18 let. Na základě syntézy teoretických poznatků a výsledků praktické části diplomové práce budou formulovány závěry diplomové práce.

Doporučený rozsah práce

60-80 s.

Klíčová slova

volnočasové aktivity, instituce pro trávení volného času, volný čas, mládež, duševní zdraví, výchova, Dům dětí a mládeže Karlovy Vary

---

Doporučené zdroje informací

HAJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogické ovlivňování volného času, HINEŠOVÁ, G., BAVERSTOCKOVÁ, A., Nebojte se vychovávat. Praha: Ikar, 2007
Hofbauer, B., Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál, 2004
HORKÁ, H., Výchova pro 21. století; Brno: Paido, 2000
JANDOUREK, J. Sociologický slovník. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007,
Janiš, K. Úvod do problematiky volného času. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009
KNOTOVÁ, D., Pedagogika dimenze volného času. Brno: Paido, 2011
KRAUS, B., Základy sociální pedagogiky. Praha: Portál, 2008
MALINOWSKI, B., Vědecká teorie kultury. Brno : Krajské kulturní středisko, 1968
PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. Pedagogika volného času. Praha: Portál, 2008

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. Miroslav Polišenský, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 24. 3. 2016

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 3. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 24. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "**Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let**" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2017

Kristýna Michalčínová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Miroslavu Poliškému, CSc. za odborné vedení při zpracování této práce.

Dále bych ráda poděkovala mé rodině za podporu při studiu.

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Institutions leisure youth up to 18 years

Souhrn

Tato diplomová práce charakterizuje a analyzuje vybranou instituci pro trávení volného času dětí a mládeže v Karlových Varech. Je rozdělena na dvě části, teoretickou a výzkumnou část.

V teoretické části jsou charakterizovány základní pojmy celé problematiky, přesněji pojem volný čas, jeho vznik, historie, funkce, aspekty a faktory, které ovlivňují trávení volného času. V dalších kapitolách jsou vymezeny pojmy děti a mládež, instituce pro trávení volného času, výchova mimo vyučování a také možnosti financování volnočasových aktivit.

Ve výzkumné části je analyzována vybraná volnočasová instituce, Dům dětí a mládeže Karlovy Vary. Cílem této části je zjistit, zda si instituce plní svá veřejná poslání. V závěru této práce je doporučení, jak vylepšit činnost tohoto zařízení.

Klíčová slova: volný čas, děti a mládež, instituce, výchova mimo vyučování, volnočasové aktivity, financování, zájmová činnost, bezpečnost při volnočasových aktivitách

Summary

This thesis characterizes and analyzes the chosen institution for leisure activities for children and youth in Carlsbad. It is divided into two parts, theoretical and research part.

The theoretical part characterizes basic terms of the whole issue, clearly the concept of leisure, its origin, history, features, aspects and factors that affect leisure. In other chapters are defined concepts of children and young people, institutions of leisure, education outside the classroom as well as financing options of leisure activities.

In the research section analyzes selected leisure institutions, Children and Youth House Karlovy Vary. The aim of this section is to determine whether an institution fulfills its public mission. In conclusion, this work is a recommendation on how to improve the operation of this device.

Keywords: leisure, children and young people, institutions, education outside the classroom, leisure, finance, leisure activities, safety during leisure activities

OBSAH

1 Úvod.....	10
2 Cíl a metodika práce.....	11
2.1. Cíl práce.....	11
2.2 Metodika práce.....	11
3 Teoretická část.....	12
3.1 Volný čas.....	12
3.1.1 Historický pohled na vnímání volného času.....	12
3.1.2 Vznik a vývoj volného času.....	13
3.1.3 Definice volného času.....	14
3.1.4 Funkce volného času.....	14
3.1.5 Aspekty volného času.....	15
3.1.6 Složky volného času.....	17
3.1.7 Faktory, které ovlivňují trávení volného času.....	17
3.1.8 Limitující faktory osobnosti vzhledem k volnému času.....	20
3.2 Děti a mládež jako sociální skupina.....	21
3.2.1 Předškolní věk.....	21
3.2.2 Mladší školní věk.....	22
3.2.3 Starší školní věk.....	22
3.2.4 Mládež.....	22
3.3 Instituce pro volný čas dětí a mládeže.....	23
3.3.1 Instituce podle Malinowského.....	24
3.3.2 Školská a mimoškolská zařízení pro zájmové vzdělávání.....	25
3.3.3 Školská výchovná a ubytovací zařízení	28
3.3.4 Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a zařízení pro preventivně výchovnou péči.....	29
3.3.5 Organizace volného času.....	32
3.4 Výchova mimo vyučování.....	34
3.4.1 Funkce výchovy mimo vyučování	34
3.4.2 Vhodné trávení volného času	36
3.4.3 Výchova ve volném čase a duševní zdraví.....	38
3.5. Volnočasové aktivity a jejich možnosti financování	38

3.5.1	Možnosti financování volnočasových aktivit.....	38
3.5.2	Bezpečnost při volnočasových aktivitách.....	39
4	Výzkumná část.....	40
4.1	Cíl výzkumu.....	40
4.2	Metoda výzkumu.....	40
5	Data a diskuze.....	41
5.1	Karlovy Vary.....	41
5.1.1	Obyvatelstvo.....	42
5.1.2	Rozpočet města Karlovy Vary	43
5.1.3	Školství.....	44
5.2	Instituce pro trávení volného času a volnočasové aktivity v Karlových Varech.....	45
5.2.1	Volnočasová zařízení školní a mimoškolní v Karlových Varech.....	45
5.2.2	Individuální trávení volného času v Karlových Varech.....	47
5.2.3	Kultura.....	49
5.3	Analýza Domu dětí a mládeže Karlovy Vary.....	51
5.3.1	Charakteristika.....	52
5.3.2	Financování (popis ekonomických podmínek DDM).....	52
5.3.3	Struktura instituce Domu dětí a mládeže v Karlových Varech.....	55
6	SWOT analýza.....	61
7	Závěry a doporučení.....	63
8	Závěr.....	65
9	Seznam použitých zdrojů.....	67
10	Seznam grafů.....	69
11	Seznam tabulek.....	69
12	Seznam obrázků.....	69
13	Přílohy.....	70
13.1	Seznam příloh.....	70

1 Úvod

Za volný čas je označován čas, ve kterém se můžeme věnovat činnostem, které nás naplňují, rozvíjejí a které nás baví. To, jakým způsobem každý z nás tráví svůj volný čas, záleží čistě jen na nás, ale také na finančních i časových možnostech. U dětí se musíme soustředit na to, aby byl správně vybrán kolektiv, ve kterém děti budou volný čas trávit. V dnešní době existuje nepřeberné množství volnočasových aktivit a je velmi důležité, aby rodiče vybrali pro své dítě tu nejlepší a nejvhodnější aktivitu.

Asi největším problémem dnešní doby je, že děti a mládež nyní tráví doma podstatně více času než v dřívějších dobách. Hlavním důvodem je to, že se neustále objevují nové technologie a jedinci tráví volný čas spíše u televize nebo počítače, což má za následek to, že dnešní mladá generace tráví svůj volný čas více pasivně než aktivně, děti nejsou sportovně vedeny, což vede k navýšení počtu dětí, které trpí nadváhou nebo dokonce obezitou.

V případě velkého množství volného času, který není organizovaný, se velice často stává, že děti a mladiství mají sklony ke kriminálním činnostem, vandalismu či drogové závislosti, může dojít k šikaně vrstevníků nebo spolužáků.

Většina rodičů v dnešní uspěchané době tráví v zaměstnání více času než doma a v takovýchto případech představují volnočasové instituce velmi důležitou roli, neboť se zabývají rozvojem vlastností, dovedností, schopností a zájmů dětí mládeže a dále organizovaným a smysluplným trávením volného času. Rodiče jsou schopni do nejrůznějších aktivit svých dětí vkládat někdy i nemalé finanční částky, protože chtějí, aby dítě bylo spokojené, a chtějí pro něj jen to nejlepší.

Ve své diplomové práci se budu zabývat volnočasovou institucí nabízející dětem, mladistvým, ale i rodičům a seniorům poměrně velké množství volnočasových aktivit. Dům dětí a mládeže v Karlových Varech jsem zvolila z důvodu, že jako dítě jsem zde navštěvovala několik zájmových kroužků a účastnila se několika soutěží.

Struktura této diplomové práce je rozdělena na dvě části – teoretická a praktická část. V první, tedy teoretické části, se zaměřím na definici základních pojmů této problematiky, ve druhé neboli výzkumné části budu zjišťovat, zda Dům dětí a mládeže v Karlových Varech svou činnost vykonává kvalitně a smysluplně a zda plní svá poslání a cíle.

2 Cíl a metodika práce

2.1 Cíl práce

Cílem mé diplomové práce je analýza zvolené instituce pro trávení volného času dětí a mládeže v Karlových Varech. Výsledky této analýzy nám ukáží, zda si instituce plní svá poslání, za kterými byly založeny a zda má pro tento účel dostatek finančních prostředků. Pokud dojde k závěru, že instituce svá poslání neplní, navrhu doporučení vedoucí k nápravě.

V teoretické části zpracuji teoretické poznatky, které použiji pro vlastní výzkum. Tyto poznatky budu čerpat z odborné literatury, právních předpisů a internetových zdrojů.

Hlavním cílem výzkumné části je vymezení instituce poskytující volnočasové aktivity v Karlových Varech a u mnou zvolené instituce posoudit, zda a v jaké míře si plní svá veřejná poslání.

2.2 Metodika práce

V teoretické části zahrnuje metodika zpracování odborných textů studium právních předpisů a odborných textů, které souvisí s problematikou trávení volného času mládeže. Informace, které budou tímto studiem získány, budou následně využity k tvorbě vlastního výzkumu. Získaná data dále poslouží k rozboru instituce dle konceptu Malinowského, na základě kterého bude posouzeno, zda je poslání dané instituce plněno.

3 Teoretická část

Teoretická část bude zaměřena na vymezení klíčových pojmů této diplomové práce a financování volnočasových aktivit. Veškeré poznatky z této části budou následně využity pro vlastní výzkum.

3.1. Volný čas

Pod pojmem volný čas si každý jedinec může představit něco jiného a každý ho tráví jinak (např. sport, četba, turistika, vaření, atd...). Volný čas je důležitou součástí našeho života a životního stylu. Jako volnočasovou aktivitu lze označit každou činnost, kterou provádíme nad rámec svých povinností, která nám přináší potěšení a která nás baví. Je to činnost vykonávána na základě své svobodné vůle a svobodného rozhodnutí. Způsob, jakým trávíme volný čas, ovlivňuje nejen nás, ale i lidi v našem okolí.

3.1.1 Historický pohled na vnímání volného času

Až v době osvícenství se začal používat pojem volný čas. Negotium, neboli čas vyhrazený pracovním povinnostem a všedním úkolům, a ve starověku začal existovat čas věnovaný odpočinku i zábavě – otium.

Koncepce Aristotela spočívá v upřednostňování intelektuální činnosti před fyzickou prací. Dle Aristotela je volný čas chápán jako čas, který využíváme k četbě, k poslouchání hudby, čas k přemýšlení.... není spojován s nudou nebo nicneděláním. Zároveň byl pro Aristotela tou nejvyšší hodnotou, která byla spojená se štěstím a svobodou. Obdobný pohled na volný čas měl řecký filozof Seneca.

Středověk dělil společnost na církve a aristokracii, měšťany, řemeslníky a prostý lid. Jejich volný čas ovlivňovalo množství jejich pracovních aktivit. Uvedu zde příklad: prostý lid, pracoval cca 16hodin denně, od východu do západu. Z toho vyplývá, že tito lidé moc času na volnočasové aktivity neměli. Ale jelikož církve měla velice významné postavení a oproti dnešku bylo více věřících, existovalo více svátků, během kterých se nemuselo do práce a lidé měli „volno“. Prostí lidé tento volný čas nejvíce využívali k rybolovu, lovu a také k hraní her (např. kostky, šachy).

Tři fáze vývoje pojetí volné času od roku 1945:

- V 50. letech, byl volný čas, časem na zotavení před prací, kterou je třeba vykonat a časem po vykonané práci. Převládala zde orientace na rekreační a regenerační funkci.
- Pro 60. a 70. léta je charakteristická konzumní orientace volného času, který vede k utrácení peněz.
- V 80. letech se dospívající mládež toužila osvobodit od své rodiny. Zvyšovalo se množství dosavadních typů zařízení (hlavně školních družin, lidových škola umění atd.), která plnila své poslání.
- V pojetí a v praxi ve výchově dětí a mládeže ve volném čase se projevilo i to, že se společnost v Evropě začala proměňovat zásadním způsobem a to ve druhé polovině 20. Století. Zásadním společným východiskem cílů a zřetelů se stala Úmluva o právech dítěte (u nás přijata jako zákon č. 104/1991 Sb.).
- Je nutné zmínit, v souvislosti s dnešní dobou, fakt, že vztah volného času a člověka má za sebou velkou změnu.

3.1.2 Vznik a vývoj volného času

Důležitým předpokladem rozvoje volného času bylo zkracování pracovní doby. Jak již bylo zmíněno, ve středověku byl velký počet státních svátků a rozsah práce činil 2500 hodin ročně. Postupem času se svátky zrušily a na jednoho zaměstnance připadalo 3167 hodin ročně. Počátkem 19. století činila pracovní doba až 14hodin denně, časem se snížila na 8 hodin denně, což znamenalo 48 hodin týdně. I toto však bylo ještě sníženo na 40 hodin za týden. Po 2. světové válce se zavedlo pět pracovních dní a dva dny odpočinku, což zůstalo dodnes.

Faktorem ovlivňující volný čas jsou také demografické podmínky. Na Zemi v současné době žije cca 7,125 miliard lidí. Populace dle statistických dat stárne a dochází k poklesu porodnosti.

Urbanizace neboli proces, kdy se venkovské obyvatelstvo přesouvá do měst, stojí také za zmínku. Míra urbanizace je vyjádřena jako podíl obyvatelstva žijícího ve městě oproti celkovému počtu obyvatelstva. Městské prostředí a městský život dává dětem a mládeži možnosti k individuálnímu nebo společnému trávení volného času a to formou sportovních aktivit, mohou se setkávat se svými vrstevníky apod. Ovšem i město má svá

negativa, lidé se tam tak dobře neznají jako na vesnici, město je anonymnější a objevují se zde sociálně-patologické jevy, (např. chudoba, násilí, drogy).

3.1.3 Definice volného času

Neexistuje jednotná definice volného času. Je velice obtížné stanovit tu nejpřesnější, jelikož v každé publikaci se nachází jiné vymezení tohoto pojmu. Záleží na každém jedinci, jak si různé pojetí vysvětlí a s čím se ztotožní.

Za významnou osobnost zabývající se studiem volného času je považován francouzský sociolog Joffre Dumazedier, který definoval volný čas jako: *„komplex aktivit mimo pracovní, rodinné a společenské závazky (i mimo biofyzickou péči o vlastní osobu), jimiž se jedinec zabývá ze své vůle, aby si buď odpočinul, pobavil se nebo svobodně zdokonaloval svou tvůrčí kapacitu.“*¹

Břetislav Hofbauer vymezuje pojem volný čas jako čas: *„kdy člověk nevykonává činnost pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Někdy se vymezuje jako čas, který zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností.“*²

Filipcová popisuje volný čas následovně: *„Volný čas, to je čas, který může člověk využít bezprostředně pro sebe, čas, ve kterém patří maximálně sobě, v němž může dělat – více než kdykoli jindy – to, co jej baví a co mu přináší potěšení, zábavu a odpočinek.“*³

3.1.4 Funkce volného času

Soudobý francouzský sociolog, Roger Sue, vymezil čtyři funkce volného času:

- **Psychosociologická** - rozvoj, zábava, uvolnění
- **Ekonomická** - takové výdaje účastníků, které jsou vynakládány na aktivity volného času
- **Terapeutická** - zahrnuje zdravý životní styl, prevenci nemocí, rozvoj smyslů
- **Sociální** - symbolická příslušnost k některé sociální skupině

Další funkce dle německého pedagoga volného času Horsta W. Opaschowskiho:

- *„rekreace (zotavení a uvolnění);*

¹ Janiš, K. *Úvod do problematiky volného času. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009*

² Janiš, K. *Úvod do problematiky volného času. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009*

³ Janiš, K. *Úvod do problematiky volného času. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009*

- *kompenzace (odstraňování zklamání a frustrací);*
- *výchova a další vzdělávání (učení o svobodě a ve svobodě, sociální učení);*
- *kontemplace (hledání smyslů života a jeho duchovní výstavba);*
- *komunikace (sociální kontakty a partnerství);*
- *participace (podílení se, účast na vývoji společnosti);*
- *integrace (stabilizaci života rodiny a vrůstání do společenských organismů);*
- *akulturace (kulturní rozvoj sebe samých, tvořivé vyjádření prostřednictvím umění, sportu, technických a dalších činností). “⁴*

Za nejjednodušší dělení funkcí volného času, ke kterému jsou využívány funkce výchovy mimo vyučování a které zahrnují téměř všechny funkce volného času vypracované Rogerem Sueem a Horstem W. Opaschowskim jsou:

- výchovná
- zdravotní
- sociální
- vzdělávací

3.1.5 Aspekty volného času

Jak již bylo zmíněno, každý jedinec si pod pojmem volný čas může představit něco jiného, a proto na něj může být pohlíženo z více pohledů vzájemně se prolínajících a ovlivňujících. Jiný pohled bude mít např: lékař, pedagog, právník, politik a další.

Dle Pávkové se rozlišuje 5 různých pohledů na volný čas:

1) Ekonomické hledisko

Zahrnuje finanční prostředky, které vloží společnost do zařízení pro volný čas a jaká je návratnost těchto prostředků. Faktorem, který ukazuje úroveň společnosti, je výše prostředků, které jsou lidé ochotni investovat do využívání volného času. V tržní ekonomice je průmysl volného času dobře prosperujícím a samostatným odvětvím, které nesplňuje vzdělávací cíle a rezignuje na vzdělávací cíle.

2) Sociologické a sociálně-psychologické hledisko

Tímto hlediskem je sledováno, jakým způsobem se volnočasové aktivity podílejí na utváření mezilidských vztahů a jestli pomáhají tyto vztahy upgradovat na kvalitnější úroveň. To, jakým způsobem děti využívají a tráví svůj volný čas je ovlivněno sociálním

---

⁴ Hofbauer, B., *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004

prostředím, nejvlivnějším je rodina. Děti ke svým rodičům vzhlížejí jako k vzorům a to pozitivně, ale i negativně. Při výběru zájmové činnosti by rodiče měli nechat dítěti svobodu, jakmile je dítě do něčeho nuceno, nepřispěje to k jeho sociální pohodě. Existují i rodiny, ve kterých rodiče neplní dobře svojí výchovnou funkci, nemají tudíž zájem o to, jak jejich dítě tráví volný čas a toto může vést k problémům v dospělosti, které mají dopad nejen na okolí jedince, ale na celou společnost. Děti z takových rodin by měly trávit tento volný čas mimo tuto sociální skupinu. Tento nedostatek mají za úkol do jisté míry kompenzovat školy, výchovná zařízení a další subjekty.

Mezi další silně působící vlivy patří hromadné sdělovací prostředky. Největším vliv má televize. Na jednu stranu se děti z televize dozví plno zajímavých a pozitivních věcí. Na straně druhé je tu velká hrozba toho, že budou sledovat nevhodné pořady a v některých případech před televizorem tráví zbytečně hodně času místo toho, aby svůj volný čas využily nějak aktivněji. V dnešní době se do popředí dostává i internet. Rozhlas a tisk jsou také hromadné sdělovací prostředky, ale mezi dětmi nejsou tolik frekventované.

3) Politické hledisko

Toto hledisko řeší do jaké míry a jakým způsobem stát ovlivňuje oblasti volného času, jaká je a bude školská politika, zda bude věnována pozornost i zařízením a organizacím, které dětem umožňují nějakým způsobem trávit svůj volný čas.

Stát by měl působit zejména v oblastech:

- „ v zakládání, financování a ovlivňování zařízení pro volný čas dětí a mládeže;
- v pomoci organizacím, sdružením a spolkům pracujícím s dětmi a mládeží;
- ve vytváření kladných postojů dospělých členů společnosti k dětským aktivitám ve volném čase;
- v konstituování pedagogiky volného času a přípravě profesionálních i dobrovolných pedagogů pro tuto činnost;
- v ochraně před nepřiměřenou komercializací.“⁵

4) Zdravotně-hygienické hledisko

Tímto hlediskem je sledováno, jaký je vliv volného času a volnočasových aktivit na zdravotní stav jedince, na zdravý tělesný a duševní vývoj. Je velmi důležité uspořádat režim dne a zařadit do něj i volnočasové aktivity.

---

⁵ Janiš, K. *Úvod do problematiky volného času. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009*

5) Pedagogické a psychologické hledisko

Každý jedinec má nějakou věkovou i individuální zvláštnost a měl by je znát každý pracovník, který se zabývá a věnuje se dětem a mládeži ve volném čase. Pedagogičtí pracovníci by měli zvážit, jestli jsou aktivity z hlediska vývoje a uspokojování potřeb pro děti žádoucí; měli by umět děti vhodně motivovat a poskytovat dětem pocit bezpečí a jistoty.

Z tohoto hlediska má volný čas a péče o něj dva úkoly:

- 1) **Výchova k volnému času** - seznámení jedince s možnostmi zájmových aktivit a pomůžou jedinci najít oblast zájmů, která by ho uspokojovala.
- 2) **Výchova ve volném čase** - smysluplnými aktivitami naplňuje volný čas.

3.1.6 Složky volného času

Joffre Dumazedier, francouzský sociolog, rozeznává u volného času následující tři složky:

- **Složka sebevzdělávací a vzdělávací** - veškerá činnost, pomocí které si děti zlepšují své dovednosti a rozšiřují svůj vědomostní obzor
- **Složka relaxační** - do této složky, mimo noční spánek, který je fyziologicky nutný, je zařazen veškerý odpočinek, ale i poplakování se, nicnedělání, lenošení.
- **Složka zábavy** - označováno jako tzv. aktivní odpočinek. Patří sem např. sledování filmů, poslouchání hudby, divadlo, koncerty, rekreační a zájmové činnosti.

3.1.7 Faktory, které ovlivňují trávení volného času

Existují dvě hlavní oblasti, z nichž jedna je nevládní a druhá státem řízená, do kterých je soustředěna nabídka využití volného času pro děti a mládež.

Vyskytuje se neskutečné množství faktorů, které ovlivňují trávení volného času dětí a mládeže. Mezi nejzákladnější patří:

- **Rodina**

Již od starověkého Řecka si lidstvo uvědomuje význam vlivu rodinné výchovy na osobnost člověka. Ve většině případů je tento vliv pozitivní, bohužel se objevují i případy, kdy se mluví o negativním vlivu.

Při výchově dětí je postavení rodičů nenahraditelné. Děti jsou ovlivněny životním stylem rodičů, jejich postojem k práci, životu, zdraví, vzdělání atd, a proto by rodiče měli

pro své děti vytvářet co nejpříznivější podmínky. Způsob, jakým dítě tráví svůj volný čas, je dán nejen hodnotami, které rodina uznává jako důležité, ale i množstvím volného času a osobnostních předpokladů jedince, dále také záleží na finančních možnostech rodiny, jejich představách o způsobu volnočasových aktivit potomků.

V současné době je největším problémem to, že rodiny spolu tráví málo času, ať už je to z pracovní vyčerpání rodičů nebo z jakéhokoli jiného důvodu. Bohužel jsou mezi námi i tací rodiče, kteří si myslí, že když dítěti koupí drahé dárky, že tím vykompenzují čas, který s nimi netráví. Děti ale nepotřebují drahé dárky, je pro ně daleko důležitější s rodiči trávit čas, povídat si s nimi a vzájemně reagovat na to, co kdo dělá a říká.

- **Vliv skupin**

Na děti v období adolescence působí vlivy vrstevnických či jiných skupin, do kterých dítě nebo mladý člověk patří. Hodnoty, které ta skupina uznává, jsou velice důležité. Jedinec se může stát členem skupiny, kterou společnost vnímá pozitivně, ale také se může stát, že bude součástí skupiny, která bude společností hodnocena a vnímána negativně nebo dokonce škodlivě.

Některé dovednosti získává dítě pouze ve společnosti ostatních dětí. Řadí se sem například sounáležitost, prosazení se, umět rovnoprávně komunikovat, vytvářet a udržovat vztahy, dávat najevo vlastní pocity, umět přijmout pochvalu, ale i kritiku, být schopen diskutovat, nést zodpovědnost vůči ostatním.

Jak již bylo uvedeno, skupiny mohou mít i negativní vliv na jedince. V případě, že se dítě dostane do špatné party, která například páchá nějakou trestnou činnost (vandalství, výtržnictví, drogy...), je více než pravděpodobné, že se svým vrstevníkům bude chtít vyrovnat, aby nebylo z té konkrétní skupiny vyloučené.

- **Vliv médií**

Nejznámějšími médii, která působí na osobnost jedince, jsou:

- a) Televize
- b) Rozhlas
- c) Tisk
- d) Internet

Média mohou mít, stejně jako výše uvedené faktory, pozitivní i negativní vliv. V médiích se objevuje nabídka produktů určených dětem a mládeži, ale existuje i riziko toho, že se dostanou k produktům, které jsou určeny pro dospělé.

Nejrizikovějším faktorem je televize a internet. V současné době se v televizi objevují programy, které se vyznačují vysokou mírou násilí. Hrozí, že častým sledováním těchto programů se u mladých lidí může projevit agresivní chování. Především menší děti mohou získat dojem, že násilí je způsob, jak dosáhnout svého, protože ho považují za přirozenou součást života. V posledních letech se do popředí dostává internet, kde se nachází bezkonkurenční množství informací. Slouží také jako komunikační prostředek prostřednictvím různých programů nebo aplikací (např. viber, WhatsApp, Skype, facebook, ICQ...). Tento způsob komunikace je vhodný např. pro občany se zhoršenou mobilitou nebo seniory. Ale pro mladé lidi toto není nejvhodnější způsob komunikace a to hned z několika důvodů – ztráta schopnosti navázání tradičního kontaktu; emoce jsou vyjadřovány pomocí „smajlíků“; úbytek přirozené komunikace mezi dospělými jedinci, mezi dětmi a jejich vrstevníky i mezi dětmi a rodiči. Hrozbou je, že děti a mládež prostřednictvím internetu mají možnost získat žádoucí i nežádoucí informace.

V dnešní době aktivně tráví svůj volný čas velmi malý počet dětí, většina z nich dává přednost médiím, tedy pasivní formě.

- **Škola**

Je dalším významným faktorem ovlivňujícím volnočasové aktivity dětí a mládeže. Většina z nich umožňuje jiným organizacím, které se podílejí na aktivním trávení volného času dětí a mládeže, mimo vyučovací dobu, využívat školní tělocvičny a hřiště. Většina z nich nabízí prostřednictvím kroužků a nepovinných předmětů možnost aktivně trávit volný čas.

- **Prostředí**

Dalším činitelem ovlivňujícím osobnost jedince je prostředí. Tento činitel je ovlivnitelný pouze do jisté míry. Tato míra vyplývá z následujících typologií, do kterých se prostředí rozděluje. Sociální pedagogika se zabývá problematikou prostředí jako dominantní oblastí výchovného procesu.

a. Podle velikosti prostoru

Makroprostředí

Regionální prostředí

Lokální prostředí

Mikroprostředí

b. Podle povahy realizované činnosti

Pracovní

Obytné

Rekreační

c. Z hlediska podílu člověka na podobě daného prostředí:

Přirozené

Umělé

d. Podle charakteru (obsahu prvků)

Přírodní

Společenské

Kulturní

e. Podle povahy daného teritoria

(prostředí venkovské, městské, velkoměstské). Dnes se zvláště hovoří o specifikace sídlišť.

f. Z pohledu frekvence, pestrosti a kvality působících podnětů:

Prostředí podnětově chudé, přesycené, optimální

Podnětově jednostranné, mnohostranné prostředí

Podnětově zdravé, příp. závadné, deviační prostředí⁶

Tyto typy prostředí se vzájemně pozitivně či negativně ovlivňují.

3.1.8 Limitující faktory osobnosti vzhledem k volnému času

Psychická kondice, věk, pohlaví, zdravotní stav, fyzická kondice, společenská vrstva, ze které člověk pochází – tyto faktory zásadně ovlivňují charakter volného času.

- **Psychická kondice** - „Je dána temperamentní výbavou, výší inteligence a stupněm aktivity a energičnosti. Duševní zdraví je také nedílnou součástí“.⁷
- **Věk** - trávení volného času je nejvíce ovlivněno věkem.
- **Pohlaví** - Muži mají větší zájem o „kutilské práce“, zahrady, fotbal.... Ženy se více zabývají péčí o své tělo, za posledních let mnohem více přibývá žen, které svá těla denně formují ve fitness. Starší ženy si více pomáhají a více se sociálně kontaktují.

⁶ KRAUS, B., *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008

⁷ HAJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy*

- **Zdravotní stav a fyzická kondice** - každý z nás má jinou „fyzičku“. Ta se také odráží od našeho zdravotního stavu. Existují lidé, kteří svou fyzickou kondici zanedbávají a lidé, kteří jsou špičkoví sportovci.
- **Společenská vrstva** - každý používá k trávení volného času jiný způsob, hovoří se zde především o dovolené. Někdo preferuje dovolenou strávenou v České republice, někdo v zahraničí u moře, někdo na chalupě, pod stanem. Příležitostí je spousta.

3.2. Děti a mládež jako sociální skupina

Během života prochází každý jedinec složitým vývojem, který je ovlivněn mnoha činiteli. Sociální skupiny, významní jedinci, způsoby a formy výchovy, vztah mezi vychovávaným a vychovávajícím a prostředí hrají důležitou roli ve výše uvedeném vývoji. Významný vliv má také vlastní aktivita jedince, cíle, které si klade a jeho snahy.

U každého jedince působí výše uvedení činitelé odlišně, současně probíhají procesy socializace a individualizace. Ale i přesto mají určitá životní období své společné.

3.2.1 Předškolní věk

Toto období představuje pro dítě jedno z nejdůležitějších období, protože prochází mnoho změnami a to jak sociálními, psychickými, ale i fyzickými. Období předškolního věku je charakterizováno jako období, které trvá od 3 do 6 let věku dítěte. Konec ale není určen fyzickým, nýbrž sociálním věkem, což znamená nástupem do školy.

V tomto období děti rozšiřují své poznatky, rozvíjí se pohybové, smyslové a citové vnímání; jsou schopny regulovat jednání podle zadaných instrukcí. Děti se snaží navázat větší kontakt s vrstevníky, dochází k prvnímu odpoutání od rodiny, rády si hrají s ostatními dětmi.

V tomto období si dítě utváří svojí osobnost, uvědomuje si svou identitu a má zdravé sebevědomí. Způsob, jakým se dítě hodnotí samo, je ovlivněno rodiči. Rodiče jsou pro děti vzor, ze kterého přebírá mluvu, způsob výchovy, jednání a komunikaci s ostatními lidmi a také způsoby řešení problémů.

3.2.2 Mladší školní věk

Toto období začíná vstupem do školy a trvá až do začátku psychického a tělesného dospívání, tedy od 6 do zhruba 12 let. V tomto období se dítě stává společenským, u dětí dochází ke zdokonalování všech schopností, dovedností, poznatků, roste osobnost jedince. Probíhá proces socializace, to znamená, že dítě se váže například na paní učitelku nebo na nějakého spolužáka.

Dítě je schopno soustavně pracovat, má pozitivní vztah k práci, je schopno dodržovat nějaký denní řád a zvyká si, že má nějaké povinnosti. Dosud byla hlavní dětskou náplní hra, nyní se hlavní činností stává učení a škola.

Rodiče většinou dětem pomáhají, protože chápou význam vzdělání. Někteří rodiče ale na děti kladou vysoké nároky a chtějí, aby zrovna jejich dítě bylo nejlepší. Nezajímá je vývoj a zdraví dítěte, důležitý je pro ně výkon.

3.2.3 Starší školní věk

Starší školní věk je období od 12 do 15 let, je to velice individuální. Dítě je ovlivněno pubertou, je to období dospívání. Toto období je rozděleno do dvou fází, kdy první fáze probíhá mezi desátým až dvanáctým rokem, kdy dítě vstupuje do puberty, ale proces učení probíhá ještě celkem snadno. Druhá fáze trvá od dvanáctého do patnáctého roku, kdy se zhoršuje kvalita učení; vývoj růstu pokračuje, ale ukončen ještě není.

V oblasti vývoje psychiky je puberta klíčovým obdobím, narůstá aktivita hormonů, která ovlivňuje vztahy k ostatním jedincům a k sobě samému. Typickým vlastností tohoto období je náladovost, siláctví, hrubost a vychloubání.

3.2.4 Mládež

Věková hranice mládeže je dle publikací různých autorů odlišná. Např. Hofbauer, ve své publikaci Děti, mládež a volný čas, označuje za mládež mladé lidi, jejichž věkové rozpětí je od 15 do 25let (případně 26let). V publikaci Pedagogické ovlivňování volného času, jejímž autorem je Hájek a kolektiv, jsou takto označováni 18tiletí – 26tiletí lidé. Pedagogický slovník stanovuje věkovou hranici mládeže od 15 do 25 let, těmto lidem ještě není přiznávána role dospělých a zároveň neplní ve společnosti role dětí.

Skupina obyvatelstva, která se začleňuje do světa práce, osvojuje si společenské normy a formuje svůj světový názor. Nachází se ve stádiu vývoje mezi dětstvím a

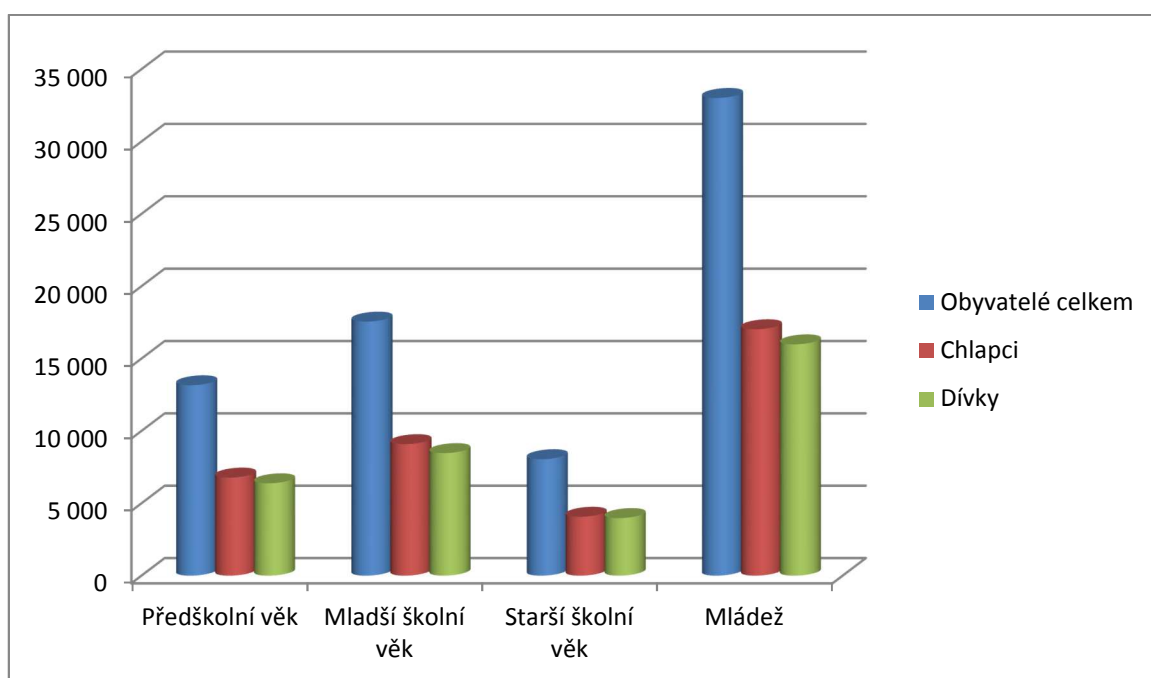
dospělostí.

Tabulka č. 1 - Celkový počet dětí a mládež k 31. 12. 2014

Věk	Chlapci	Dívky	Obyvatelé celkem
Předškolní věk	6 777	6 381	13 158
Mladší školní věk	9 087	8 467	17 554
Starší školní věk	4 070	3 978	8 048
Mládež	17 027	15 985	33 012

Zdroj: www.czso.cz, Statistiky – obyvatelstvo – výběr parametrů, vlastní zpracování

Graf č. 1 – Celkový počet dětí a mládeže k 31. 12. 2014

Zdroj: vlastní zpracování

3.3 Instituce pro volný čas dětí a mládeže

Dle sociologického slovníku je instituce „*souhrn vzorců jednání a vztahů předávaný ve společnosti; označuje různé typy skupin, které jsou součástí společnosti a jsou společností uznávané*“⁸. Instituce se snaží chránit děti před negativními vlivy prostředí, které by mohlo ohrozit příznivý vývoj, dávají dětem mimo jiné i pocit ochrany a bezpečí. Existuje nepřeberné množství institucí, které jsou méně či více podporovány buď soukromým sektorem, nebo státem. Tato zařízení, kde mohou děti a mladiství smysluplně

⁸ JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007

trávit svůj volný čas, mohou pravidelně či nepravidelně navštěvovat. Ze začátku jej navštěvují z podnětu rodičů, později, s přibývajícím věkem dítěte, tato míra ovlivnění klesá a jedinec si volí volnočasové aktivity sám, dle vlastního uvážení.

3.3.1 Instituce podle Malinowského

Bronislaw Kasper Malinowský (1884 – 1942) je polský antropolog, který jako jeden z prvních rozpracoval problematiku týkající se studia institucí v antropologii a také ve společenských vědách. Podle Malinowského každá instituce sestává z nějakého počtu cílů a tradičních hodnot, které slouží k uspokojování lidských potřeb a to prostřednictvím aktivit, které jsou organizované. „*Instituce je uspokojování potřeb prostřednictvím organizovaných činností, které sdružují celé systémy*“⁹

Existuje univerzální, na všechny skupiny aplikovatelná struktura institucí, která obsahuje tyto prvky:

- **Charta** - je považována za myšlenku, která je pro instituci základní; je východiskem každé skupiny. Je systémem cílů a hodnot, pro které se lidé začleňují do nějaké sociální instituce.
- **Personál** - za personál je označována odborně proškolená skupina lidí, která je řízena instrukcemi autority, musí dodržovat určitá pravidla a normy.
- **Pravidla a normy** - mají v instituci velmi důležitou roli. Řadí se mezi ně také zvyky, návody, předpisy, vnitřní směrnice, právní normy a i mravní příkazy.
- **Hmotný základ** - neboli hmotné zařízení jsou prostředky, které instituce buď vlastní, nebo je má například pronajaté, zapůjčené atd... Hmotný základ je prvkem vedoucím k dosažení hodnot a uspokojování potřeb.
- **Činnosti (aktivity)** - činnosti vznikají spojením všech výše uvedených prvků, dá se říci, že je to výsledek organizovaných činností lidí.
- **Funkce** - pod tímto prvkem se rozumí uspokojení potřeb a to prostřednictvím aktivity, při které lidé spolupracují a směřují k určitému cíli.

---

⁹ MALINOWSKI, B. *Vědecká teorie kultury*, Bohuslav Kunc. Brno: Krajské kulturně osvětové středisko v Brně, 1968,

3.3.2 Školská a mimoškolská zařízení pro zájmové vzdělávání

- **Školní družina**

Školní družiny jsou přednostně určeny pro 1. -5. ročníky, tedy nejmladším žákům, případně i dětem, kteří jsou v přípravné třídě jedné nebo více ZŠ a dětem, které jsou v přípravném stupni jedné nebo více ZŠ speciálních. Pravidelně lze přijímat i žáky druhého stupně ZŠ, dále žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia.

Plní částečně sociální funkci, tzn., že dohlíží na děti před nebo po ukončení vyučování. Toto ocení hlavně rodiče. Ví, že děti mají v družinách zajištěnou pestrou zájmovou činnost ve známém prostředí a bezpečí od té doby, co jim skončí vyučování až do doby, než si je vyzvednou rodiče, kteří byli v zaměstnání. Navíc jsou družiny pro rodiče finančně dostupné. Mohou být zřizovány jako samostatné školské zařízení, ale také mohou být zřizovány při základních školách. Pokud povolí zřizovatel, mohou být školní družiny provozovány i v době prázdnin

Někdy je v této instituci možnost, aby si děti vypracovávaly domácí úkoly. Ovšem toto by se mělo dít až po 15. hodině z důvodu denní křivky výkonnosti a je k tomu třeba souhlas rodiče příslušného žáka. Další výhodou školních družin je to, že tam mohou být procvičovány některé znalosti ze školního vyučování. Mělo by se ale jednat o procvičování pomocí např. didaktických her.

Počet družin se v posledních letech nějak výrazně nemění, např. ve školním roce 2014/15 existovalo 4 004 školních družin a ve školním roce 2012/13 jich bylo o něco méně, 3 974. Také počet dětí zapsaných do ŠD stoupá. V roce 2014/15 se zvýšil počet dětí zapsaných v družinách cca o 18 tisíc oproti roku 2013/14.

Školní družiny jsou zřizovány dle zákona č.76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Řídí se vyhláškou MŠMT č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a též vyhláškou MŠMT o školních družinách a školních klubech č.87/1992 Sb. Dalším předpisem je řád školní družiny vydávaný ředitelem školy nebo ředitelem školní družiny. Tento řád musí obsahovat informace a provozní době družiny; dále způsob, jakým budou žáci přihlašováni; místo, kde se činnost družiny realizuje; jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost a ochrana žáků navštěvujících družinu a v neposlední řadě také podmínky vyzvednutí žáka z družiny.

- **Školní klub**

Od školní družiny se školní klub liší ve věku účastníků. Jedná se především o žáky 2. stupně základní školy, žáky nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia, ale účastníkem může být i žák prvního stupně, který není přijat k pravidelné denní docházce.

Jedním z důvodů, proč byly školní kluby založeny, je to, že děti, které tuto instituci navštěvují, jsou více samostatné a jejich zájmová činnost je více specializovaná, jelikož žáci už ví, jaké zájmy je baví a jaké chtějí dělat. Školní kluby by měly nabízet širokou nabídku činností, tím totiž může klub přilákat co největší počet žáků.

Počet klubů se stejně jako u školních družin výrazně nemění. V roce 2012/13 existovalo v České republice 526 klubů, v roce 2014/15 byl zaznamenán mírný nárůst na 552. V tomto roce bylo zapsáno v klubech 44 873 žáků, což je cca 12% žáků 2. stupně ZŠ a nižších stupňů víceletých středních škol. V tomto roce se počet zapsaných oproti roku 2013/14 zvýšil o cca 300 osob.

Stejně jako u školních družin se i školní kluby zřizují na základě zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Řídí se vyhláškou MŠMT č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a též vyhláškou MŠMT o školních družinách a školních klubech č.87/1992 Sb.

- **Střediska volného času**

Existují dva typy středisek volného času. Prvním typem jsou stanice zájmových činností a druhým domy dětí a mládeže (DDM).

Činnost středisek je dána zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání a ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, (v jejím aktuálním znění). Počet středisek roste. Ve školním roce 2010/2011 jich bylo 301.

O přijetí do DDM by neměl rozhodovat trvalý pobyt ani žádné jiné kritérium, z tohoto se dá vyčíst, že je přístupný pro všechny (děti, žáci, studenti, pedagogičtí pracovníci...).

Hlavním posláním středisek je poskytování pravidelné zájmové činnosti, spontánní aktivity a příležitostné zájmové činnosti.

DDM

Pravidelná zájmová činnost

Probíhá v zájmových útvarech a pravidelně.

- **Kroužek** - Jedná se o menší zájmový útvar, který v názvu má zahrnutou specializaci. Jeho činnost je směřována na vnitřní obohacení členů (např. čtenářský kroužek, modelářský kroužek....).
- **Soubor** - obvykle mívá více členů než kroužek. Jako soubor je označen zájmový útvar, který svou činnost zaměřuje k veřejné produkci (např. taneční, divadelní, hudební soubor atd.).
- **Klub** - je útvar s volnější organizační strukturou. Zde je činnost členů zpravidla zaměřena na vnímání (např. filmový klub). Ve výjimečných případech se používá označení oddíl (u turistických nebo tělovýchovných útvarů).
- **Kurz** - je útvar, který má omezenou délku trvání, ať časovou délkou nebo třeba počtem setkání. Hlavním úkolem kurzu je osvojení nějaké vědomosti či dovednosti. Absolvent, který je úspěšný, může na konci kurzu získat nějaké osvědčení nebo certifikát. Pokud je toto osvědčení platné na území České republiky, je to výhodou.

Příležitostná zájmová činnost

Nejedná se o průběžnou činnost, ale může vykazovat i jisté znaky pravidelnosti. Organizuje jí nebo řídí pedagog a délka trvání je omezená. Jedná se např. o příměstské prázdninové tábory, které zastanou funkci ochrannou i sociální. Tento tábor poskytuje dětem během dne sportovní a jiné činnosti, ale dítě se každý večer vrací domů. Tento typ táborů oceňují rodiče, kteří nemají nebo nemohou v době letních prázdnin čerpat dovolenou nebo nemají finance na klasický letní tábor.

Spontánní aktivity

Jsou nepřímo ovlivňovány pedagogickým pracovníkem, který působí spíše jen jako dozor, konzultant.... Jsou přístupné všem zájemcům, vymezují se pouze otevírací dobou, nemají pevně daný začátek ani konec. Do této skupiny aktivit řadíme např. čítárny, dětské herny, posilovny

- **Základní umělecké školy**

Nabízejí taneční, výtvarné, literárně dramatické a hudební aktivity, které jsou nejen pro děti a mládež, ale mohou je využít i dospělí. Poskytují tedy vzdělání v oblasti umělecké a estetické. Největší zájem mají lidé o hudební sbor.

Provoz těchto zařízení je upraven vnitřním řádem. Za činnost jsou stanoveny finanční poplatky v různé výši. Táborové či prázdninové aktivity, soutěže, kulturní

vystoupení, které je určeno pro veřejnost, ale i pro rodiče – to vše základní umělecké školy připravují.

- **Jazykové školy**

Věkové rozpětí studentů, kteří navštěvují jazykové školy, je různé. Nabízejí uchazečům možnost vybrat si kurz podle jejich časových možností a znalostí daného jazyka. Studenti si rozvíjejí již dosaženou znalost cizího jazyka a doplňují formální vzdělání.

- **Jiné volnočasové instituce**

Dalšími zařízeními, kde je možné trávit volný čas, jsou různé vzdělávací instituce, které člověk navštěvuje dobrovolně na základě svého zájmu. Na volném čase se též podílejí organizace jako Junák, YMCA, SHM (Salesiánské hnutí mládeže), Sokol nebo ČSTV. ČSTV (Český svaz tělesné výchovy) sdružuje sportovní, tělovýchovné a turistické organizace, po započtení členů jednotlivých organizací ho lze považovat za organizaci s největším počtem členů. Pochopitelně jsou v ČSTV registrováni i dospělí. K volnočasovým institucím můžeme přiřadit i kina, knihovny, muzea apod.¹⁰

3.3.3 Školská výchovná a ubytovací zařízení

- **Domov mládeže (dále DM)**

Je to instituce, která zabezpečuje žákům středních škol ubytování, kvalifikované výchovné působení a stravování. Rozhodnutí o přijetí žáka do DM je na řediteli. Hovorově se také DM říká „intr“. Je provozován během školního roku, o víkendech je jeho činnost omezená a je dána specifickými podmínkami školy, které navštěvují žáci, kteří jsou v domově mládeže ubytováni. Podmínky provozu určuje vnitřní řád, který je vydáván ředitelem příslušného DM a tento řád stanovuje povinnosti, práva a zákazy pro ubytované. Dále také určuje sankce, které nastanou v případě, že dojde k porušení vnitřního řádu a nejpřísnějším trestem je vyloučení žáka z domova mládeže.

Řídí se dle vyhlášky č.64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Pracovníci v DM se řadí do skupiny vychovatel a dle nařízení vlády č.68/1997 Sb., mají stanovenou přímou výchovnou práci na 32 hodin týdně.

---

¹⁰ Janiš, K. *Úvod do problematiky volného času*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009

- **Škola v přírodě**

Škola v přírodě je určena pro děti v mateřských školách a pro žáky, kteří plní povinnou školní docházku. Je provozována bez toho aniž by bylo přerušeno vzdělávání. Tato zařízení mají z hlediska výchovného a vzdělávací i zdravotního pro děti velký význam.

Dbá se na to, aby děti trávily volný čas v přírodě, na čerstvém vzduchu, většinou se vybírají horské oblasti kvůli lepšímu vzduchu nebo oblasti, které jsou ve větší vzdálenosti od továren nebo velkých měst.

Jedinci poznávají a zkoumají různé rostliny, zvířata, seznamují se s novým prostředím a poznávají nová místa. Napomáhá k vytvoření správného vztahu k životnímu prostředí.

3.3.4 Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a zařízení pro preventivně výchovnou péči

Do těchto zařízení se umísťují děti a mladí lidé, kteří žijí v rodinném prostředí, které je nestabilní. Řadí se sem děti:

kteří mají:

- výchovné problémy – např. utíkání z domova, záškoláctví
- výchovné problémy na základě neurologické nebo psychiatrické diagnózy
- zkušenosti s kriminalitou

a dále děti, které jsou:

- ohrožené patologickými jevy
- sirotky

Mezi zařízení, které sem řadíme, patří:

1. dětský domov
2. dětský domov se školou
3. výchovný ústav
4. diagnostický ústav
5. střediska výchovné péče

Následující tabulka uvádí pár základních statistických údajů vztahujících se k výše uvedeným zařízením - údaje jsou za školní rok 2010/2011¹¹

Tabulka č. 2 Typy zařízení pro výkon ústavní a ochranné péče

Typ zařízení	Počet zařízení	Počet dětí a mládeže	Počet zaměstnanců
Dětský domov	150	4 700	2 450
Dětský domov se školou	31	790	780
Výchovný ústav	33	1 500	990
Diagnostický ústav	14	850	530

1) Dětský domov

„Dětský domov je internátním zařízením náhradní výchovné péče, které zabezpečuje odpovídající výchovné, hmotné a sociální podmínky.“¹² Snaží se dětem dávat stejnou péči, jaké se jim dostává v rodinách.

Do dětských domovů jsou na základě soudního rozhodnutí o nařízení ústavní výchovy nebo základě soudního rozhodnutí o předběžném opatření přijímány děti od 3 do 18 let, kteří jsou tělesně i duševně zdravé a nemají žádné závažné výchovné problémy a do dvou typů dětských domovů v České republice může přijata i nezletilá matka s dítětem. V případě, že jedinec nemá ukončenou přípravu na budoucí povolání, může být po dohodě s dětským domovem odchod z toho zařízení odložen do 26 let.

Děti z těchto zařízení se vzdělávají ve školách, které se nacházejí v blízkosti dětského domova, volný čas mohou děti využít ke svým zálibám a koníčkům a to buď přímo v domovech, nebo v zařízeních, které jsou určeny pro výchovu ve volném čase.

Na základě souhlasu instituce, která vykonává sociálně právní ochranu dětí, je možné uskutečnit pobyt dětí u rodičů. Děti mají právo být v kontaktu se svými rodiči a to jak telefonickým, písemným, tak i formou vzájemných návštěv. V případě, že je to v zájmu dítěte, se snaží urovnávat vztahy mezi rodiči a dětmi a jejich snaha směřuje k tomu, aby se

¹¹ Statistická ročenka školství 2010/11, počet dětí a zaměstnanců jsou zaokrouhleny na celá čísla

¹² KNOTOVÁ, D., *Pedagogika dimenze volného času*. Brno: Paido, 2011

dítě mohlo vrátit zpět do rodiny. Pokud toto není možné, snaží se na základě spolupráce s krajským úřadem zajistit náhradní rodinou péči.

2) Dětský domov se školou

Pro děti se závažnými poruchami chování nebo s výchovnými problémy jsou určeny dětské domovy se školou, do kterých jsou, na základě rozhodnutí soudu o ústavní nebo ochranné výchově, umisťovány děti ve věku od 6 let do ukončení povinné školní docházky. Dítě může navštěvovat běžnou školu v případě, že pomine důvod pro zařazení dítěte do školy v dětském domově.

3) Výchovný ústav

Tento ústav je určen pro jedince od 15 do 18 let, kteří mají závažné poruchy chování. Děti, od 12 do 15 let, které mají závažné poruchy chování a nemohou být zařazeny do dětského domova, jsou také umisťovány do výchovných ústavů.

O pobytu v tomto ústavu rozhoduje soud a to nařízením ústavní nebo ochranné výchovy.

Speciální, základní i střední školy a odborná učiliště jsou součástí těchto zařízení a v prostorách ústavu se realizují, na základě úspěšných výsledků ve škole, i volnočasové aktivity.

4) Diagnostické ústavy

Pobyt v diagnostických ústavech je buď na základě rozhodnutí soudu, nebo na základě žádosti rodičů. Jedinci prochází komplexním vyšetřením, vyšetřením zdravotního stavu a podle výsledků a jsou umisťovány do výše zmíněných dětských domovů, dětských domovů se školou nebo výchovných ústavů. Pobyt trvá zhruba 6 až 8 týdnů.

„Diagnostický ústav plní podle potřeb dítěte úkoly:

- a) diagnostické, spočívající ve vyšetření úrovně dítěte formou pedagogických a psychologických činností,*
- b) vzdělávací, v jejich rámci se zjišťuje úroveň dosažených znalostí a dovedností, stanovují a realizují se specifické vzdělávací potřeby v zájmu rozvoje osobnosti dítěte přiměřeně jeho věku, individuálním předpokladům a možnostem,*
- c) terapeutické, které prostřednictvím pedagogických a psychologických činností směřují k nápravě poruch v sociálních vztazích a v chování dítěte,*

- d) výchovné a sociální, vztahující se k osobnosti dítěte, k jeho rodinné situaci a nezbytné sociálně-právní ochraně; podle potřeby zprostředkovává zdravotní vyšetření dítěte,
- e) organizační, související s umístováním dětí do zařízení v územním obvodu diagnostického ústavu vymezené ministerstvem, popřípadě i mimo územní obvod; spolupracuje s orgánem sociálně-právní ochrany při přípravě jeho návrhu na nařízení předběžného opatření, které bude vykonáváno v diagnostickém ústavu nebo na návrh diagnostického ústavu v jiném zařízení,
- f) koordinační, směřují k prohloubení a sjednocení odborných postupů ostatních zařízení v rámci územního obvodu diagnostického ústavu, k ověřování jejich účelnosti a ke sjednocení součinnosti s orgány státní správy a dalšími osobami, zabývajícími se péčí o děti.¹³

Školní třídy jsou v areálu diagnostického ústavu a ihned po výuce začínají volnočasové aktivity, které jsou skupinově organizovány.

5) Střediska výchovné péče

Pro děti a mládež od 6 do 18 let věku představují zařízení, ve kterých je zajišťována preventivně-výchovná péče, ale poskytují i pomoc pro rodiče formou intenzivní terapie. Pobyť v těchto střediscích je dobrovolný.

Poskytované služby mají tři formy:

1. Ambulantní
2. Celodenní
3. Pobyťovou

V případě problémů v chování dětí a mládeže je možné se obracet na zaměstnance středisek výchovné péče a těmi jsou psychologové, pedagogové a speciální pedagogové

3.3.5 Organizace volného času

V České republice existují tyto formy institucí, které jsou zřizovány volnočasovými aktivitami:

- **Neziskové organizace:** jedná se např. o obecně prospěšné společnosti či spolky
- **Státní organizace:** jedná se např. o základní školy

---

¹³ <http://socialni-prace.webnode.cz/diagnosticky-ustav/>

- **Soukromé organizace:** jedná se např: o soukromé mateřské školky

Neziskové organizace

Anglickým názvem Non- Governmental Organization (NGO) je organizace určená k obecně prospěšné činnosti nebo k neziskové činnosti pro soukromý prospěch. Není závislá na státu a ani jím není zřizovaná. Neziskové organizace nejsou založeny za účelem zisku, ten si mohou vytvořit, ale nesmí ho přerozdělit mezi své správce, vlastníky nebo zakladatele. Finanční výnos musí vložit zpět do rozvoje organizace, zlepšení služeb apod.

Neziskové organizace řídí skupina osob, která je v souladu se stanovami dané instituce volena členy.

Typy neziskových organizací:

- Občanská sdružení
- Nadace
- Nadační fondy
- Obecně prospěšné společnosti
- Účelová zařízení církví
- Spolky
- Ústavy

Příspěvková organizace

Anglickým názvem Semi-budgetary Organization, je právnickou osobou veřejného práva, která je zřizována za účelem plnění úkolů ve veřejném zájmu. Obvykle jsou označovány jako státní organizace a některé z nich zřizuje zákon.

Příspěvkové organizace hospodaří s peněžními prostředky, které získávají, v návaznosti na výkony, z rozpočtu svého zřizovatele, získanými vlastní činností a s peněžními prostředky, které získávají od jiných osob.

Mezi příspěvkové organizace patří:

- Základní školy
- Mateřské školy
- Dětské domovy
- Dětské diagnostické ústavy
- Muzea, divadla, galerie, knihovny
- Fakultní nemocnice
- Poradenská a informační centra

Soukromý neziskový sektor

Jedná se o soukromé organizace, které jsou dobrovolné a vyznačují se dobrovolnou účastí buď na vedení organizace, nebo na konkrétních aktivitách. „*Mají soukromou povahu, nejsou součástí veřejné správy a ani nejsou řízeny orgány, ve kterých převládají vládní úředníci, není však vyloučena možnost podpory z veřejných zdrojů. Nerozdělují zisk – tyto organizace sice v určitém období mohou dosáhnout zisku, ale opětovně ho musí použít na realizaci svého poslání, musí ho reinvestovat a nemohou ho rozdělit mezi zakladatele, vedení organizace či zaměstnance, jsou samosprávné, autonomní – tyto organizace mají vlastní pravidla a samy řídí svou vlastní činnost*“¹⁴

3.4 Výchova mimo vyučování

Mimo vyučování se na výchově dětí podílí rodina, škola a některé další subjekty.

Výchovu mimo vyučování je možné vymezit takto:

- Probíhá mimo školní docházku
- Provádí se ve volném čase
- Probíhá mimo vliv rodiny
- Je zajištěná institucionálně

Významnou oblastí výchovného působení, která vede jedince k racionálnímu využití volného času, uspokojuje významné lidské potřeby, formuje hodnotné zájmy, je pedagogické ovlivňování volného času. Velice důležitá je duševní hygiena a je závislá na způsobu, jaký děti a mládež tráví volný čas. V případě, že děti mají dostatek času na rekreaci, zájmy a zábavu, jsou jejich studijní výkony pozitivní. To samé platí i u partnerských vztahů, kde je trvalé celoživotní zájmy kladně ovlivňují.

Také se používá pojem pedagogika volného času. Oba tyto pojmy mají k sobě velice blízko, ovšem nejsou to synonyma. Pedagogika volného času je vědní obor zabývající se teoretickými a i praktickými aspekty výchovy ve volném čase, kdežto výchova mimo vyučování je pouze označení jedné z oblastí výchovy.

3.4.1 Funkce výchovy mimo vyučování

Výchova dětí mimo vyučování plní v různé míře dle svého charakteru výchovně - vzdělávací, zdravotní, preventivní a sociální funkci.

---

¹⁴ www.ucetnikavarna.cz

- **Výchovně- vzdělávací funkce**

Na plnění těchto funkcí je kladen velký důraz. Na uspokojování potřeb a zájmů dětí, na rozvíjení jejich schopností a na formování morálních vlastností, se podílejí jednotlivé instituce podle svého legislativně vymezeného poslání a podle svých specifických možností.

- **Zdravotní funkce**

„Zdravotní funkci plní instituce pro výchovu mimo vyučování zejména tím, že přispívají k usměrňování režimu dne tak, aby pomáhal vytvářet zdravý životní styl. To spočívá ve střídání činností různého charakteru (duševní a tělesné činnosti, práce a odpočinku, činností organizovaných a spontánních)“¹⁵ Tím, že děti ve škole při vyučování dlouho sedí, je vhodné je motivovat a poskytovat jim příležitosti k tomu, aby svůj volný čas trávily nějak aktivně, k tomu jsou vhodné sportovní a tělovýchovné činnosti. Patří sem i správná životospráva, kterou nabízejí některá zařízení zajišťující stravování; dále sem patří i hygiena a její dodržování.

- **Sociální funkce**

V době, kdy jsou rodiče v zaměstnání nebo mají nějaké jiné povinnosti, plní instituce pro výchovu mimo vyučování tuto sociální funkci. V dnešní době existují rodiny s odlišnými materiálními možnostmi a výchovně vzdělávací zařízení mají možnost vyrovnávat rozdíly mezi těmito rodinami. Dětem, které pocházejí z konfliktní rodiny, je tímto způsobem pomáháno. Sociální funkce je důležitá z hlediska utváření vztahů a je plněna v odlišné míře a různými způsoby. Seznamuje děti se základními pravidly společenského chování, rozvíjí sociální kompetence a komunikační dovednosti.

- **Preventivní a rozvojové**

Úkolem této funkce je prevence sociálně patologických jevů u dětí a mladistvých. Zabývá se:

1. Kouřením, alkoholismem a drogovou závislostí
2. Xenofobií, rasismem a intolerancí
3. Vandalismem, šikanou a jinými formami násilného chování
4. Záškoláctvím
5. Televizemi, počítači – virtuálními drogami

---

¹⁵ PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLIČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času. Praha: Portál, 2008*

6. Kriminalitou a delikvencí
7. Gambling = patologické hráčství

Prevenici je možno chápat ve třech rovinách:

1. **Primární prevence** - tato prevence je určena celé populaci, především té, která není narušená ani kriminálně riziková.
2. **Sekundární prevence** - řadí se sem veškeré aktivity, které jsou zaměřené na jedince a skupiny, které jsou považovány za kriminálně rizikové a u kterých je vysoká pravděpodobnost, že budou závadové činnosti přenášet na ostatní, ale na druhou stranu i na ty, u kterých je vyšší pravděpodobnost, že se stanou jejichmi oběťmi.
3. **Terciární prevence** - u těch, kteří jsou negativními jevy zasaženi, usiluje o léčení. Tato prevence je zaměřena na podmínky a příčiny vzniku závadového jednání, jeho recidivy a také na sociální prostředí.

3.4.2 Vhodné trávení volného času

Na jedince pozitivně působící činnosti volného času mohou členit na činnosti:

a) **Odpočinková činnost a rekreační činnost**

Vyučování ve škole způsobuje dětem psychickou i fyzickou únavu, což u některých jedinců může vyvolat nepozornost, pomalejší reakce, vzdorovitost, ale i daleko závažnější chování, jako je agresivita, lhaní nebo záškoláctví. Rekreační a odpočinkové činnosti mají tuto fyzickou a psychickou únavu snižovat.

Rekreace a odpočinek jsou dva odlišné pojmy a je nutné si dávat pozor, aby tyto dva pojmy nebyly zaměňovány.

Rekreace znamená nějakou pohybově aktivní činnost, např. různé sporty, tanec atd., oproti tomu odpočinek představuje nějakou méně pohybově náročnou činnost, např. četba, poslech hudby, nenáročná procházka atd...

b) **Zájmová činnost**

Zájmová činnost je taková aktivita, která je cílevědomá, zaměřená na rozvoj a uspokojení potřeb a zájmů člověka. Každý člověk má jiné zájmy, například dítě předškolního věku má jiné zájmy než dítě ve školním věku. Dá se tedy říci, že zájmy se rozvíjejí věkem, čím je jedinec starší, tím se jeho zájmy prohlubují a specializují. U těchto činností je důležité se zaměřit hlavně na dělení podle obsahové stránky.

Zájmové činnosti dělíme podle:

- a) Prostředí
    - i. venkovní a vnitřní
    - ii. přirozené a určené pro zájmovou činnost
    - iii. nevhodné a vhodné
  - b) Míry organizovanosti
    - i. Pravidelné
    - ii. Příležitostné
    - iii. Spontánní
  - c) Obsahu zájmových činností, které jsme si zvolili
    - i. Pracovně technické
    - ii. Esteticko výchovné
    - iii. Sportovní
    - iv. Společenskovední
    - v. Přírodovědné
  - d) Míry zájmu o činnost, která je provozována
    - i. Povrchové a hloubkové
- c) Veřejně prospěšné a sebeobslužné**

Význam těch činností spočívá v tom, že vedou jedince v péči o svou vlastní osobu k samostatnosti a to zejména prostřednictvím návyků hygienických, jednání s lidmi a návyků kulturního chování.

Veřejně prospěšné činnosti jsou zcela dobrovolné, jelikož jsou součástí volného času. K tomu, abychom přivedli jedince k takovéto činnosti, je potřeba ho nějakým způsobem motivovat a to kladně.

Sebeobslužné a veřejně prospěšné činnosti mají mezi sebou úzkou souvislost a vzájemně na sebe navazují.

d) Příprava na vyučování

Tyto činnosti probíhají v institucích výchovy mimo vyučování. Jejich hlavní podstatou je procvičování a opakování látky probrané ve škole. Aby tato příprava na vyučování děti zaujala, musí být odlišná od běžného vyučování. Je založena na úzké spolupráci mezi učiteli a vychovateli.

3.4.3 Výchova ve volném čase a duševní zdraví

V této kapitole budou krátce vysvětleny základní pojmy jako zdraví, duševní zdraví, duševní hygiena a psychohygiena.

- **Zdraví**

V současné době je tento pojem chápán jako stav duševní, sociální a tělesné pohody, spokojenosti a blaha. Zdraví je tvořeno několika složkami, které jsou vzájemně propojené. To znamená, že v případě, že dojde k narušení jedné z nich, může to mít neblahé důsledky na ostatní. Duševní pohoda může být negativně ovlivněna narušenými sociálními vztahy nebo tělesným onemocněním. Tento proces však může probíhat i zcela opačně, tzn., že problémy v oblasti mezilidských vztahů a duševní strádání, mohou způsobit zhoršení zdravotního vztahu.

- **Duševní zdraví**

Je stav, kdy převažuje duševní pohoda. Zde se musí brát v úvahu odlišnosti školní a rodinné výchovy ve volném čase. Podmínky v rodinách i styl výchovy je velice odlišný a těžko ovlivnitelný. Ve školním vyučování jsou na žáky kladeny vysoké nároky. Povinnosti, které žáci musí splnit, hodnocení jejich výkonů, ale i obavy z neúspěchu – to vše vede k vytváření náročných životních situací i při pedagogickém vedení, které je citlivé. Ve výchově ve volném čase je situace zcela jiná. Princip dobrovolnosti při volbě volnočasových aktivit společně s charakterem volného času vytváří příjemné a pohodové prostředí.

- **Psychohygiena**

Je vědní obor zabývající se otázkami zachování a podpory duševního zdraví. Duševní zdraví člověka může být ohroženo náročnými životními situacemi, mezi které se řadí např. stresy, deprivace, frustrace. Tyto jevy jsou běžnou součástí našeho života a nelze je odstranit, člověk se s nimi ale může naučit vyrovnávat, ale také jim předcházet.

3.5. Volnočasové aktivity a jejich možnosti financování

3.5.1 Možnosti financování volnočasových aktivit

Existuje několik zdrojů, které financují volnočasové aktivity a které se dělí do následujících skupin:

- *System veřejného financování, na kterém se podílejí instituce veřejné správy, tj. státní správy a samosprávy*
- *Finance z neveřejných zdrojů (tuzemských i zahraničních), kam patří:*
  - *nadace tuzemské i zahraniční,*
  - *podnikatelská sféra,*
  - *individuální dárci tuzemští i zahraniční,*
  - *příjmy z vlastní činnosti,*
  - *členské příspěvky (týká se především členských korporací, tj. hlavně občanských sdružení*
  - *část příjmů z loterií a her,*
  - *daňová a poplatková zvýhodnění.¹⁶*

3.5.2 Bezpečnost při volnočasových aktivitách

Pedagog, trenér, vychovatel.... jsou osoby, které by otázkám bezpečnosti měli věnovat obrovskou pozornost. Ne vždy se ale podaří úrazům zabránit. Rizika úrazu by neměla být podceňována a měla by být eliminována. V případě, že jsou nějaké aktivity provozovány v přírodě, je důležité brát v potaz i počasí. V zimě člověku hrozí omrzliny či podchlazení, v létě úpal či úžeh. Existuje pár pravidel, které by měli lidé, kteří se věnují dětem a mládeži v rámci volnočasových aktivit, dodržovat.

1. Pedagog by nikdy neměl provozovat aktivity, pro které nemá oprávnění nebo které nezná.
2. Pedagog by měl zvolit vhodný prostor pro realizování aktivity
3. Měl by znát „hranice“ svých svěřenců – v případě, že by přecenil síly u jednotlivých účastníků. Mohla by dojít k úrazu či dokonce ke smrti.
4. V případě, že se stane nějaký úraz, neměl by ho pedagog podceňovat.
5. Měl by být schopen poskytnout v případě úrazu první pomoc.

---

¹⁶ http://www.google.cz/url?url=http://www.mvcr.cz/soubor/03-04-pdf.aspx&rct=j&frm=1&q=&esrc=s&sa=U&ved=0ahUKEwimwZiFp_PKAhWFCJoKHV m2BpwQFggpM AA&usg=AFQjCNFjBzdvc7mW9J-08K8MHbd7vQQiew

4 Výzkumná část

4.1 Cíl Výzkumu

Ve výzkumné části nejprve představím mé rodné město Karlovy Vary, přehled obyvatelstva, rozpočet města, dále popisují školní a mimoškolní instituce pro trávení volného času v tomto městě a také možnosti individuálního trávení volného času. V další kapitole se zabývám podrobnou analýzou Domu dětí a mládeže v Karlových Varech. Tento výzkum má prokázat, zda je naplněno poslání vybrané instituce a případně navrhnout doporučení pro další rozvoj.

4.2. Metoda výzkumu

Metodou analýzy instituce podle Malinowského budou získána data k ověření. Na tuto analýzu navazuje SWOT analýza. Základním principem metody je posouzení funkce instituce a posouzení hypotézy, zda si vybraná instituce splňuje své poslání. Všechny získané informace doplní data z účetních výkazů, výročních zpráv a v neposlední řadě také vlastní zkušenosti. Budou zde zmíněny také úspěchy v soutěžích a počet účastníků v soutěžích.

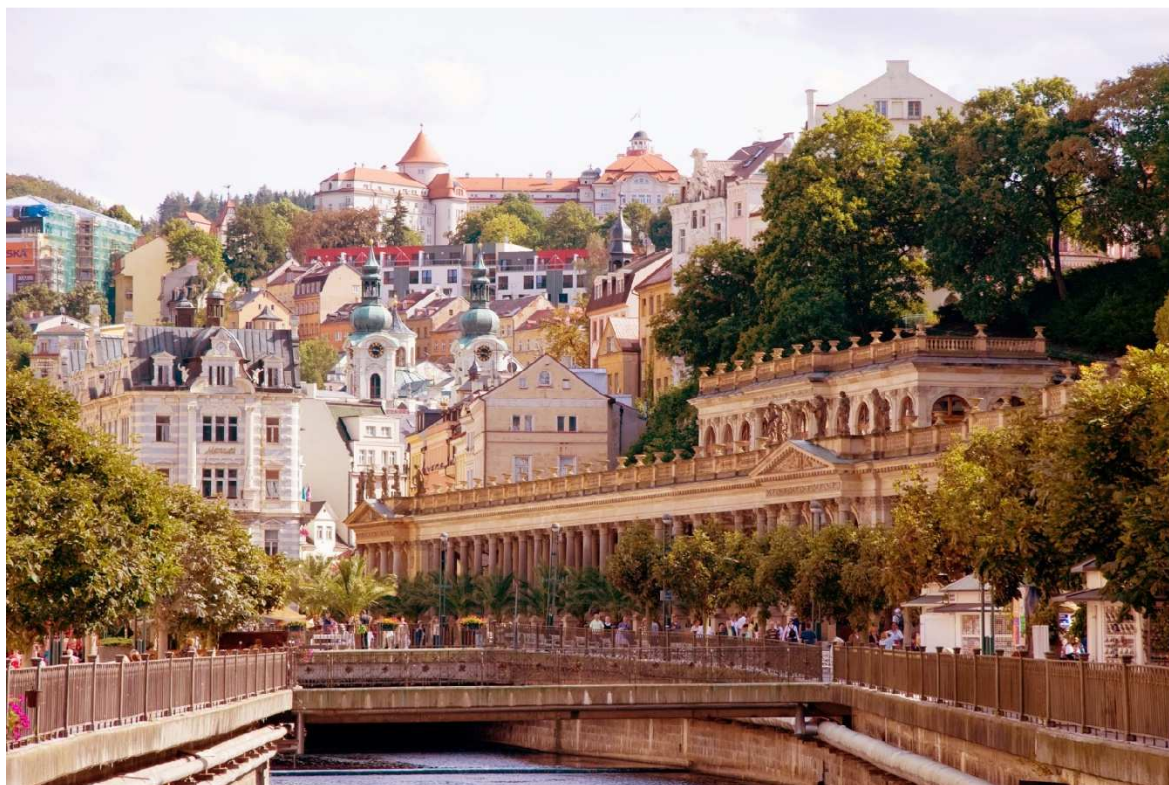

5 Data a diskuze

Jelikož jsou Karlovy Vary mým rodným městem a sama jsem zde navštěvovala poměrně velké množství „kroužků“, chtěla bych v následující kapitole toto město a také přehled školních i mimoškolních institucí pro trávení volného času představit.

5.1 Karlovy Vary

Obrázek č. 1 – Město Karlovy Vary¹⁷

Toto významné lázeňské středisko, se známým sklářským a potravinářským průmyslem, se nachází v západních Čechách. Karlovy Vary jsou statutárním městem západních Čech a metropolí Karlovarského kraje. Byly založeny kolem 1350 Karlem IV. Pro toto město je charakteristický Mezinárodní filmový festival, který se zde pořádá už od roku 1946. Dalším charakteristickým prvkem je výroba likéru Becherovka. Karlovy Vary leží v nadmořské výšce 447 m.n.m. a jejich katastrální výměra je 59,10 km².

---

¹⁷ www.google.cz

Obrázek č. 2 - Poloha města Karlovy Vary¹⁸

Toto královské město leží na soutoku řek Ohře, Teplé a Rolavy. Nedaleko se nachází zalesněná oblast CHKO Slavkovský les s charakteristickou faunou a florou a vojenský újezd Hradiště. Tato oblast je také bohatá na mineralogické nálezy.

5.1.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Karlových Varech k 1. 1. 2015 činil 49 781 obyvatel, z toho bylo 25 828 žen a 23 953 mužů. Průměrný věk dosahoval 44,4 let.

Tabulka č. 3 - Vývoj počtu obyvatel k 1. 1. 2015 – Karlovy Vary¹⁹

Rok	K 1.1.2014	K 1.1.2015
Celkový počet obyvatel	49 864	49 781
Ženy	23 947	25 828
Muži	25 917	23 953

Tabulka nám ukazuje, jak se za poslední dva roky vyvíjel počet obyvatel v Karlových Varech. K 1. 1. 2015 se počet obyvatel snížil o 83 obyvatel oproti předchozímu roku. Z této tabulky také vyplývá, že v Karlových Varech žije více žen než mužů.

¹⁸ Poloha města Karlovy Vary.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Port%C3%A1l:Karlovy_Vary#/media/File:Karlovy_Vary_CZ_location.png

¹⁹ Zdroj Český statistický úřad a vlastní zpracování

5.1.2 Rozpočet města Karlovy Vary

Rozpočet města Karlovy Vary na rok 2016 byl chválen zastupitelstvem města 22. 12. 2015. Podle něho činí výdaje 1 147 854 tisíc Kč a příjmy 986 884 tisíc Kč. Pro srovnání předchozí rozpočet na rok 2015 měl výdaje 1 033 277 tisíc Kč a příjmy 1 012 996 tisíc Kč.

Tabulka č. 4 – Rozpočet města Karlovy Vary 2016²⁰

Rozpočet města Karlovy Vary 2016 (KČ)	
1 Příjmy	986 884
2 Financování	160 969
Z toho: vlastní finanční zdroje	160 969
: úvěr	0
Celkové zdroje rozpočtu	1 147 854
3 Běžné výdaje	851 130
4 kapitálové výdaje	296 724
Celkové výdaje rozpočtu	1 147 854

Příjmy – druh příjmu	Schválený rozpočet 2016
Daně z příjmu FO	14 793
Daně z příjmu PO	158 875
Podíl daně z přidané hodnoty	254 614
Daň z nemovitosti na území města	75 000
Poplatky z vybraných činností a služeb	100 420
Nedaňové příjmy	101 420
Kapitálové příjmy	67 900
Přijaté transfery	84 862

²⁰ Zdroj: Karlovarské radniční listy 2/2016, vlastní zpracování

Výdaje – Oblasti	Schválený rozpočet 2016
Bezpečnost a ochrana	52 000
Bydlení, komun. služby a úz.	233 248
Rozvoj	
Doprava	201 378
Hospodářství a průmysl	17 530
Ochrana životního prostředí	86 872
Veřejná správa a služby	263 435
Zdravotnictví	9 020
Sociální věci	16 301
Vzdělávání	125 141
Tělovýchova a zájmová činnost	73 264
Kultura	69 665
Výdaje na vzdělání, kulturu a volnočasové aktivity	268 070

5.1.3 Školství

V Karlových Varech se nachází velké množství školních institucí, díky kterým tvoří Karlovy Vary důležité vzdělávací centrum i pro studenty z okolních měst jako je Cheb, Sokolov, Loket, Chodov, Ostrov nad Ohří a mnoho dalších.

Tabulka č. 5 Přehled školních zařízení v Karlových Varech²¹

Typ školní instituce	Počet
Mateřské školy	16
Základní školy	12
Soukromé základní školy s rozšířenou výukou jazyků	2
Střední školy	8
Střední odborné školy a střední odborná učiliště	4

²¹ Zdroj Wikipedia, vlastní zpracování

Vyšší odborné školy	3
Základní umělecké školy	2
Vysoké školy	2
Detašovaná pracoviště	1

5.2 Instituce pro trávení volného času a volnočasové aktivity v Karlových Varech

Karlovy vary nabízejí poměrně širokou škálu kulturních, zájmových a sportovních aktivit a umožňují tím dětem a mládeži aktivně využívat svůj volný čas. Uvedla bych zde např. Sportovní klub Hubertus (provozují sport vodního slalomu), dále např. Triatlet Karlovy Vary, SC Star (atletický klub), Mgr. Zdeněk Poula (tenisová škola), florbal Hurikáni, nohejbal Liapor, volejbal Slavie, hokej Energie, Krasobruslení, plavání, gymnastika, golf, fitness studio Prima, Dům dětí a mládeže, kde si děti a mládež mohou vybrat z široké nabídky kroužků, Divadlo dětí, jazykové kurzy a mnoho dalších. Všechny tyto aktivity zajišťují v Karlových Varech školy, školská zařízení, sportovní kluby, příspěvkové a neziskové organizace či individuální subjekty. Karlovy Vary dále nabízí více než sto kilometrů značených lázeňských vycházek, které jsou vhodné jak pro turistiku, tak pro cyklistiku. Dále se zde nachází volnočasový areál Rolava či Meandr.

Níže uvedené instituce jsem rozdělila na Volnočasová zařízení školní a mimo vyučování (mimoškolní) a na individuální možnosti trávení volného času.

5.2.1 Volnočasová zařízení školní a mimoškolní v Karlových Varech

- **Základní umělecká škola Karlovy Vary**

Základní uměleckou školu Antonína Dvořáka v Karlových Varech v současnosti navštěvuje cca 1300 žáků a vyučuje zde 64 učitelů.

Ředitelkou školy je paní **Mgr. Bc. Ingrid Ahneová**. Tato škola nabízí následující obory:

1. Výtvarný
2. Taneční
3. Literárně-dramatický obor

Hlavním cílem této školy je rozvoj uměleckých vloh dětí a mládeže, průběžná příprava pro studium na středních a vysokých školách, které jsou umělecky zaměřené.

Zástupci školy se účastní různých soutěží po celé České republice, sama Základní umělecká škola v Karlových Varech aktuálně pořádá soutěž s názvem Karlovarská růžička (klavírní soutěž). Tato soutěž má poměrně velké množství sponzorů; soutěžní poplatek činí 400 Kč.

- **Soubor písní a tanců Dyleň Karlovy Vary**

Toto sdružení se soustředí na lidovou muziku a tance oblasti Karlovarska a v pohraniční oblasti podél řeky Ohře. Existuje od roku 1957. Jeho původní jméno bylo Mládí, od roku 1974 vystupuje pod názvem Soubor písní a tanců Dyleň Karlovy Vary. Na západě České Republiky je jeden z nejznámějších folklorních souborů. Jeho členové, kterých je zhruba 100 vystupují v lidových karlovarských krojích.

Tento soubor je rozdělen podle věku na tři oddělení:

1. **Dětský folklorní sbor, holoubátka, blešky** - do této kategorie řadíme děti od 3 do 15 let. Jeho vznik byl v roce 1993 a má dva zřizovatele, jedním je Dům dětí a mládeže Karlovy Vary a druhým je Soubor písní a tanců Dyleň.
2. **Jeleni v Dyleni** - takovým přechodným oddělením mezi dětským a dospělým souborem jsou tanečníci Jeleni v Dyleni. Řadíme sem studenty středních a vysokých škol, kteří dlouhodobě působili v dětském folklorním sboru
3. **Dospělý soubor** - nyní ho tvoří 10 tanečních párů. Dříve byl také označován jako “vytancování” nebo také jako “archivní složka”.

Každý rok se pyšní účastí na řadě festivalů této hudby a to jak doma, tak i v zahraničí. Ráda bych uvedla i vystoupení, která předvedla v zahraničí, např. Mexiku, Polsku, Francii, Rumunsku, Belgii, Německu, Dánsku, Švédsku, Slovensku, Černé Hoře a Finsku

- **Krasobruslařský klub Karlovy Vary**

Krasobruslařský klub Karlovy Vary vyučuje krasobruslení pro děti a mládež. Dále nabízí tzv. školu bruslení nejen pro děti, které se chtějí naučit bruslit, ale také pro pokročilejší bruslaře, kteří se chtějí zdokonalit. Z této školy bruslení se potom děti mohou dostat do krasobruslařského klubu.

- **Tělovýchovná jednota Slovan Karlovy Vary**

Tento oddíl existuje už řadu let pod vedením manželů Sieglových a věnuje se sportovní gymnastice a má šest stálých trenérů.

Družstva dělíme na kategorie:

1. Dívčí družstvo – má kategorie

- Nábor
- Mladší žákyně
- Starší žákyně
- Juniorky

2. Chlapecké družstvo – zatím pouze v kategorii nábor

Atletický klub Triatlet Karlovy Vary

Sportovní klub, který se zabývá lehkou atletikou a triatlonem pro mládež. Tréninky v atletice jsou rozděleny do skupin podle věku mladých atletů následovně:

- Atletická škola pro děti 3 - 5 let
- Atletická příprava pro mladší děti 6 - 8let
- Atletická příprava pro děti starší 8 – 10 let
- Mladší žáci 10-12 let
- Hlavní tréninková skupina pro děti od 12 let

Je to jediný atletický klub v Karlových Varech začínající s dětmi 3 let v atletické školce, děti mají tréninky 1 den v týdnu a jsou zaměřeny na obecný rozvoj pohybových dovedností.

5.2.2 Individuální trávení volného času v Karlových Varech

V Karlových Varech může veřejnost využít mnoho zařízení, kde strávit svůj volný čas. Ať už se jedná o bazény, fitness centra, kina, divadla, ale i volnočasový areál Meandr či Rolava, nebude se člověk nudit. Dobrá dopravní infrastruktura umožňuje dostat se kamkoliv. Nehledě na to, že Karlovy Vary, jak jsem již zmínila, nabízí i cyklostezku, po které se dá z jednoho konce města přejet na druhý zhruba za 30minut. Tato stezka vede až do 8kilometrů vzdáleného města Loket nad Ohří.

Ve své diplomové práci bych uvedla nejoblíbenější instituce, které děti a mládež navštěvují v rámci individuálního trávení volného času nejraději.

• **KV Arena - Zimní stadion**

KV Arena je multifunkčním centrem nabízejícím svým návštěvníkům mnoho možností pro aktivní i pasivní využití jejich volného času. Najdeme zde restauraci, multifunkční, tréninkovou halu, bazénové centrum a halu míčových sportů. KV Arena tak

není využívána jen v zimních měsících, ale po celý rok. Slouží jako základna krasobruslařské školy a ledního hokeje. Probíhají zde tréninky všech věkových kategorií klubu HC Energie, ale „ledy“ si může objednat a využít kdokoliv. Od září do dubna je velký zájem o veřejné bruslení, které se koná 2-3x týdně v odpoledních až večerních. Cena za využití této služby je 30kč/os, o víkendech 40Kč/os. Děti do 15-ti let mají zvýhodněné vstupné.

- **Meandr Ohře a víceúčelová stezka Rybáře- Stará Role, Karlovy Vary**

Součástí tohoto „parku“ jsou sportoviště a hřiště, umělé vodní nádrže, sportovní stezka, běhová plošina. Celý tento objekt slouží pro využití volného času všem věkovým kategoriím. V severní části Meandru je k využití hřiště pro letní sporty a rekreaci – badminton, plážový volejbal, dále jsou zde plochy, které děti mohou využít na skákání panáka, gumy atd. Na jihozápadu tohoto areálu je vybudované dětské hřiště a adrenalinová louka. Obojí od sebe odděluje umělý potok. Hřiště je určeno pro děti do 8 let a dále se rozděluje na hřiště, které je určeno pro batolata a na hřiště pro starší děti. Nalezneme zde k využití téměř 50 hracích prvků (např. houpačky, rotující kužele, létající talíře, prolézačky atd.) Starší děti mohou mimo jiné využít např: lezeckou stěnu, trojhoupačku atd. Náklady na dětská hřiště činí cca 4.000.000 bez DPH. Vstup do tohoto areálu je možný po celý den a nic se neplatí.

- **Fitness centra v Karlových Varech**

V Karlových varech se nachází 9 fitness center. Každé „fitko“ je vybaveno nejmodernějšími posilovacími stroji. Většina fitness center nabízí i cvičení pro zpevnění a zeštíhlení dámských partií. Můžeme cvičit samostatně nebo pod dohledem odborníka.

- **Dětská herna Smajlík Karlovy Vary**

Tato dětská herna je určena pro děti do 12 let, kteří v nepříznivém počasí najdou zábavu ve vnitřním hřišti, které je vybaveno kuchyňkou pro holčičky, auty a autodráhami pro kluky, dále je tu prolézací komplex Chachabox s klouzačkou, míčky, klouzačka, domeček pro panenky a dětský hrad. Najdeme zde i koutek, kde děti mohou malovat a tvořit. Za příznivého počasí mohou děti využít venkovní hřiště, které se nachází v areálu a kde najdeme stěnu na lezení, houpačky, klouzačky, pískoviště, trampolínu a plno dalších rekvizit.

Smajlík nabízí i hlídání dětí, o prázdninách nabízí prázdninovou školičku určenou pro děti od 3 do 8 let a příměstský tábor, který můžou využít děti ve věku 5 – 10 let.

Další možností, jak trávit volný čas ve Smajlíku je sportovní kroužek, který probíhá každé úterý na Základní škole Čankovská a kde se děti naučí základy sportů, koordinovat pohyb a rozvíjet motoriku. Nabízí ovšem i další kroužky a těmi jsou:

- Němčina
- Angličtina
- Tanečky
- Výtvarka – tvoření
- Sportovní hry
- Malý muzikant

Tento rok nabízí také lyžařský výcvik, který probíhá na Perninku a dále cvičení pro dospělé.

5.2.3 Kultura

Co se týká kultury, tak v Karlových Varech je nespočetné množství kulturních akcí. Nachází se zde Karlovarské městské divadlo, další divadla, galerie, kina, muzeum, sportbary, Music bary a kulturní kluby.

- **Divadlo KAPSA**

Divadlo KAPSA je poměrně mladým divadlem, které vzniklo po odchodu některých herců z Divadla Děti. V současné době má 8 stálých herců a 14 externistů, kteří hostují. Tito externisti jsou většinou studenti pedagogických a uměleckých škol. V současné době má divadlo v repertoáru 22 inscenací pro děti a mládež. Pro děti se například hraje pohádka O Sněhurce, o Růžence, O princezně Zuzaně a draku Požíráku a pro dospělé je tu například přestavení Lásky a Nelásky, Paroháč aneb lékařem proti své vůli a O princezně Zuzaně a draku Požíráku.

- **Karlovarská krajská knihovna**

Karlovarská krajská knihovna je příspěvkovou organizací Karlovarského kraje. Jedná se o dvoupatrovou budovu, která je rozdělena na sedm oddělení (čítárna periodik, půjčovna pro dospělé, balneologická knihovna, oddělení pro handicapované, oddělení pro děti, A – klub, oddělení služeb knihovnám, dále se zde nachází také informační středisko a kavárna. Tato knihovna má pobočku na Lidické ulici v Karlových Varech, která je součástí

Střední pedagogické školy, Gymnázia a Vyšší odborné školy Karlovy Vary a tudíž je tato pobočka studenty také hojně využívána. V karlovarské krajské knihovně se nachází několik přednáškových místností, které jsou využívány pro přednášky, besedy s autory, ale uskutečňují se zde i výstavy. V prostorách knihovny se členové mohou zdarma připojit na wifí na svým vlastních notebookách nebo mohou využít místních počítačů s internetem. Jsou zde také prostory pro samostudium. V knihovně je možno zapůjčit si knížky, časopisy, CD, DVD a starší vydání judikatury. Aktuální vydání judikatury je možno nastudovat jen v prostorách knihovny, popřípadě je možno udělat za malý poplatek kopii.

Roční registrační poplatky pro dospělé činí 150 Kč, v případě, že knihovnu navštěvují manželé, tak jeden z nich má roční poplatky za polovinu; pro studenty je cena výhodnější, 100 Kč; děti do 15 let a ženy na mateřské dovolené zaplatí pouhých 50 Kč, důchodci 80 Kč a důchodci nad 70 let, nevidomí a držitelé ZTP neplatí žádné registrační poplatky, mají vše zdarma. Je možnost využití knihovny jednorázově za poplatek 20 Kč.

Publikace vypůjčené v krajské knihovně a na pobočce Lidická, je možno vrátit přímo na centrálním pultu krajské knihovny, ovšem pobočka Lidická preferuje vrácení na místě výpůjčky. Dále je k vrácení možno využít tři Biblioboxy. Dva z nich nalezneme přímo v centru Karlových Varů a ten třetí se nachází před vchodem krajské knihovny. Karlovarská krajská knihovna poskytuje své služby pondělí až pátek od 9 – 19 hod a v sobotu od 9 – 15 hod.

- **Muzea, Galerie a kina**

V Karlových Varech můžeme navštívit Galerii umění, Městskou galerii, galerii Duhová paleta, Muzeum Jana Bechera Karlovy Vary a Sklářské muzeum Moser. V Karlových Varech je možno navštívit dvě kina (Čas a Panasonic).

- **Music cluby, kavárny, restaurace a bary**

V Karlových Varech nalezneme velké množství těchto institucí, které jsou hojně využívány jak obyvateli města, tak lázeňskými hosty a turisty. Především v letních měsících a v době Mezinárodního filmového festivalu je zde návštěvnost velká.

Nyní bych další volnočasové aktivity v Karlových Varech představila jen ve zkratce.

- **Horolezectví v Karlových Varech**

K této volnočasové aktivitě je možno využít hned 5 míst:

- 1) Lezecká stěna CRUX

- 2) Boulderingová stěna Sportcentra Imperial
- 3) Lezecká stěna Karlovy Vary
- 4) Horolezectví Svatošské skály
- 5) Přírodní lanové centrum Svatý Linhart

- **Dostihy a jezdeckví**

V Karlových Varech najdeme čtyři jezdecké kluby:

- 1) CITY GOLF & RACING CLUB s.r.o.
- 2) Jezdecký areál JAVOR
- 3) Jezdecký Klub Karlovy Vary
- 4) Jezdecká sportovní stáj TANDEM

- **Tenis**

- 1) Tenisové kurty na Rolavě
- 2) TC Gejzírpark
- 3) Sportcentrum Imperial
- 4) TK Lokomotiva Karlovy Vary, o.p.s.

- **Plavání**

Lidé mohou navštívit venkovní i vnitřní bazény:

- 1) Venkovní bazén u KV Areny
- 2) Koupaliště Rolava
- 3) Bazénové centrum Karlovy Vary

5.3 Analýza Domu dětí a mládeže Karlovy Vary

Tuto instituci jsem vybrala, jelikož jsem ji v dětství velmi často a pravidelně navštěvovala. Nabízí velké množství zájmových kroužků na jednom místě a pravidelně se účastní celorepublikových soutěží a závodů, kde jsou velice úspěšní.

Kontakt:

Dům dětí a mládeže Karlovy Vary

Příspěvková organizace

Ředitel: RNDr. Miroslav Wimmer

Čankovská 35/9

360 05 Karlovy Vary

5.3.1 Charakteristika

„Dům dětí a mládeže byl zřízen jako příspěvková organizace Karlovarského kraje. Zastupitelstvo Karlovarského kraje vydalo na základě usnesení č. ZK 210/09/05 ze dne 22. Září 2005 a v souladu s ustanoveními § 11 a § 35 ods. 2 písm. K) zákona č. 129/2000 sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení §27 zákona č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000Sb.“), úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže, Karlovy Vary, Čankovská 35/9, ze dne 1. Ledna 2005 ve znění všech dodatků.“²²

Dům dětí a mládeže řadíme mezi školské zařízení, které pro žáky, studenty, pedagogické pracovníky, ale i další jedince zajišťuje vzdělávací, zájmové a výchovné činnosti. Dále zajišťuje mimoškolní a zájmové vzdělávání, poskytuje dětem a mládeži efektivním způsobem využívat volný čas.

Za smluvní nájemné nabízí DDM i možnost pronájmu místností pro pořádání různých seminářů, školení, přednášek.

5.3.2 Financování (popis ekonomických podmínek DDM)

Mezi zdroje financování Domu dětí a mládeže v Karlových Varech patří příspěvky ze státního rozpočtu, grantová politika a příspěvky z vlastní činnosti. *„Způsob financování jednotlivých aktivit: dle charakteru a typu vzdělávání*

- a) Zájmové vzdělávání – z příspěvků účastníků, LMP a OPPP ze státního rozpočtu, z grantů*
- b) Táborová činnost – z příspěvků účastníků*
- c) Akce – z vlastní činnosti, z darů, z příspěvků kraje, z grantů*

Stanovení úplaty – na základě vyhl. č. 74/2005 Sb., na základě jednotlivých kalkulací ke konkrétní akci, na základě aktuálního znění směrnice SVČ Výběr poplatků dle forem zájmového vzdělávání a činnosti“²³

Se svými zdroji instituce řádně hospodaří a účetnictví je řádně zpracováváno (účetní uzávěrky za příslušné období). Činnost DDM podporuje několik sponzorů; Hypermarket Globus (zajišťuje nápoje na závody), Bau-Stav a.s. (sponzoruje tábory),

---

²² Zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Karlovy Vary, 2013/2014

²³ www.ddmkv.cz/dokumenty/ddm

Moser a.s. (dodává ceny na Podzimní cenu DDM Karlovy Vary), MŠ Stará role (sběr kaštanů, jablek a pečiva pro zvířátka), Hortim International, spol. s.r.o., Luděk Kunc, SOŠ stavební Karlovy Vary, Jana Horse – jezdecké potřeby, Sedlecký kaolin a.s.

Tabulka č. 6 - Rozpočet DDM

Základní údaje hospodaření DDM	k 31.12.2015		k 30.6.2016	
	o Činnost		Činnost	
	Hlavní	doplňková	Hlavní	Doplňková
Náklady celkem	9 870 790	42 516	3 912 890	
Výnosy celkem	9 875 179	68 633	3 976 183	36 120
Hospodářský výsledek před zdaněním	4 389	26 117	63 293	36 120

Zdroj: Zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Karlovy Vary, vlastní zpracování

Přijaté příspěvky a dotace	K
	31.12.2014
1. Přijaté příspěvky na dlouhodobý majetek z rozpočtu zřizovatele celkem	0
z toho:	
2. Přijaté příspěvky na neinvestiční výdaje z rozpočtu zřizovatele celkem	2 080 23
z toho:	
běžné provozní	1 082 000

výdaje	
na platy	27 596
příspěvek na odvod KÚ	970 641
3.Přijaté příspěvky na neinvestiční výdaje prostřednictvím rozpočtu zřizovatele celkem	5 373 581
z toho:	
ÚZ 33353	5 028 581
ÚZ 33166	345 000
4,Příspěvky a dotace z jiných zdrojů	235 193
z toho: ÚP (SÚPM)	59 193
Statutární město KV	176 000

Zdroj: Zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Karlovy Vary, vlastní zpracování

Základní údaje o hospodaření za rok 2014	
Výnosy celkem v Kč	9 943 812
příspěvky na provoz ze státního rozpočtu	5 373 581
příspěvky na provoz od zřizovatele	2 080 237
příspěvek od Statutárního města Karlovy Vary	176 000
příspěvek od ÚP	59 193
výnosy z prodeje služeb	1 861 633
ostatní výnosy, úroky	51 935

Pronájmy	68 633
čerpání fondů	272 600
Náklady celkem v Kč	9 913 306
provozní výdaje	4 541 07
ostatní osobní výdaje	5 280 696
Odpisy	91 531
Výsledek hospodaření v Kč	30 506
Výsledek z hlavní činnosti	4 389
Výsledek z doplňkové činnosti	26 117

Zdroj: účetní závěrka, vlastní zpracování

5.3.3 Struktura instituce Domu dětí a mládeže v Karlových Varech

- **Charta**

Mezi základní cíle řadí DDM: „*Naučit, rozvinout, posílit, potlačit, rozšířit naučené, získané, osvojené návyky, dovednosti, schopnosti, vědomosti tak, aby výstupem, který při našem zájmovém vzdělávání očekáváme, byla osobnost, která zvládne, dokáže, umí, překoná a dosáhne klíčových kompetencí, které stojí na vyšším stupni žebříčku, než se kterými přišla na začátku vzdělávání. Jedná se o naprosto jednoduchý vývoj, proces, ve kterém kvalifikovaným, odborným působením posunujeme dítě, žáka, studenta aj. na vyšší vzdělanostní stupínek.*“²⁴

Hlavním cílem DDM je využití volného času dětí zájmovou činností, která se zaměřuje na různé oblasti a dále se DDM podílí na realizaci soutěží, která vyhláší MŠMT ČR a na další péči o nadané studenty, žáky a děti. Jako příklady odvozených cílů můžeme uvést např: rozvoj vyjadřovacích schopností, estetického a emocionálního vnímání, vytváření pracovních návyků, utváření kladného vztahu k přírodě, mateřským jazykům, kultuře a kulturním výtvorům.

DDM umožňuje při formulování cílů neomezenou volnost, ale zároveň jsou kladeny vysoké nároky na kvalifikovanost, odpovědnost a profesionalitu tvůrců vzdělávacího programu, kteří musí brát v potaz individuální a věkové zvláštnosti

²⁴ www.ddmkv.cz/dokumenty-ddm

účastníků, ekonomické podmínky, očekávání dětí a jejich rodičů, zájmy dětí, materiální a personální podmínky výchovy a vzdělávání a konkurenční prostředí.

- **Personál**

Řízení a provoz DDM zajišťuje personál složený z ředitele, pedagogického sboru, který je tvořen jednotlivými vedoucími pracovníky, podřízenými externími pracovníky a lektory kroužků. Dále se na provozu této instituce podílí provozně-technický personál (mzdová účetní, domovnice, krmiči a údržbář). Za výsledky a vedení instituce je odpovědný ředitel RNDr. Miroslav Wimmer. Jako statutární orgán organizace jedná ve všech věcech jejím jménem. Ředitel odvolává a jmenuje své zástupce, na které deleguje své pravomoci a dále vedoucí pracovníky jednotlivých oddělení. Ředitel je jmenován zřizovatelem a rozhoduje ve všech záležitostech organizace samostatně. V případě řešení komplexních a zásadních pedagogických úkolů spolurozhoduje pedagogická rada.

Jednotlivými vedoucími pracovníky na nižších stupních řízení jsou:

- a) Vedoucí pedagogický pracovník** - tito pracovníci organizují, řídí, koordinují a jsou plně odpovědní za činnost oddělení, které řídí a za činnost podřízených pracovníků včetně externích. Jsou řízeni zástupcem ředitele.
- b) Vedoucí pedagogický pracovník středisko Rolavská** – je také řízen přímo zástupcem ředitele. Organizuje, koordinuje, řídí a je plně odpovědný za činnost střediska Rolavská a externích pracovníků, kteří mu jsou podřízeni. Tento pracovník poskytuje zvěřinci nepřetržitou péči.

Tabulka č. 7 - Personální obsazení

Jméno	Funkce
RNDr. Miroslav Wimmer	Ředitel
Bc. Dana Babincová	Zástupce ředitele, pedagog volného času
Kateřina Mullerová	Pedagog volného času
Naděžda Kohoutová	Pedagog volného času
Bc. Dominika Planková	Pedagog volného času
Bc. Petr Polívka	Pedagog volného času
Jaroslava Archmanová	Spisový a administrativní pracovník
Ing. Taťána Marešová	Účetní a mzdová účetní
Jana Figurová	Domovnice střediska Stará Role

Monika Řádková	Domovnice střediska Čankovská
Vladimír Prokop	Údržbář a krmič
Filip Kohout	Krmič
Leona Čabalová	Krmič
Barbora Šulová	Krmič
95 externích pedagogických i nepedagogických pracovníků	

Zdroj: vlastní zpracování

Externí zaměstnance DDM zaměstnává na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce. Pedagogičtí pracovníci se neustále vzdělávají v pedagogických kurzech i samostudiem, teoreticky i prakticky rozšiřují dovednosti a obohacují a doplňují vědomosti.

- **Pravidla a normy**

Vnitřní a organizační řád (úplné znění platné od 9/2014)

„*Vnitřní a organizační řád Domu dětí a mládeže Karlovy Vary (dále jen DDM) je vydáván podle § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), v souladu se Školním vzdělávacím programem DDM a s platnými předpisy navazujícími, zejména:*

- *Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících*

- *Vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání*

- *Narižením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků (dále jen přímé pedagogické činnosti)*

- *Zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů²⁵*

Činnost DDM a práce zaměstnanců DDM je řízena (kromě obecně platných právních norem) také příkazy ředitele DDM, zápisy z porad, plány práce DDM, interními směrnici a ostatními vnitřními dokumenty.

²⁵ www.ddmkv.cz/dokumenty-ddm

Ve všech organizačních jednotkách DDM je provoz zajišťován po celý školní rok a to i o prázdninách a o víkendech. Samostatným provozním řádem se musí řídit táborová základna, Vladař a Studánka. Na každý školní rok je stanoven Školní vzdělávací program DDM a Plán činnosti DDM, na základě kterého jsou poskytovány jednotlivé formy zájmového vzdělávání. Činnosti, které probíhají o víkendech, jsou řízeny v souladu s Plánem práce DDM a v souladu se schválenou dokumentací akce.

Pravidelné činnosti kroužků se uskutečňují v prostorách určených dle schválených rozvrhů. Povinnosti vedoucích pracovníků i účastníků a činnosti jednotlivých zájmových útvarů jsou stanoveny v denících ZÚ s přihlédnutím k věku členů, místu konání a dalším podmínkám.

Příležitostné činnosti jsou rozděleny na vlastní akce DDM a ostatní akce. U vlastních akcí DDM jsou za průběh a přípravu v plném rozsahu odpovědny interní pedagogičtí pracovníci. Po schválení předepsané pedagogické dokumentace jsou tyto akce prováděny. Za ostatní akce považujeme akce, které jsou organizované ve spolupráci a takové, u kterých DDM poskytuje jiným subjektům pouze provozní servis. Účastníci jsou povinni řídit se pokyny interních pracovníků DDM, kteří vykonávají dozor nad průběhem těchto akcí. Odpovědnost za průběh nesou pracovníci pořádajících subjektů. Na provoz těchto akcí je nutný souhlas ředitele.

- **Hmotný základ**

DDM bohužel nevlastní žádnou budovu či sportoviště, kde by mohl své činnosti vykonávat. Karlovarský kraj má ve vlastnictví budovy, kde DDM je označena za správce nemovitostí a kde vykonává svou činnost. Dále k provozování zájmových kroužků využívá DDM tělocvičnu ZŠ truhlářská, ZŠ Poštovní, tělocvičnu a bazén ZŠ Krušnohorská, fotbalové hřiště FC Buldoci, SKP Tuhnice a šermírnu na Růžovém vrchu.

V níže uvedených pracovištích organizuje DDM svou činnost:

- Hlavní budova DDM, adresou Čankovská 9, Karlovy Vary. V této budově se nachází ředitelna, kanceláře pro interní zaměstnance, sklepní prostory pro uskladnění materiálu, kuchyňka, sociální zařízení, počítačová pracovna, 3 taneční sálky a dílny, 2 klubovny, šatny a 3 sklady. K odpočinku či relaxaci je možno využít přilehlou zahradu, která je vybavena průlezkami pro děti, zahradními houpačkami a posezením.
- Tři detašovaná pracoviště:

1. Táborová základna Studánka u Aše
2. Táborová základna Vladař u Žlutic
3. Budova na adrese Karlovy Vary, ulice Rolavská 920, která je vybavena kanceláři pro pedagogické pracovníky, sklepními prostory k uskladnění materiálu, 1 keramickou dílnou, kuchyňkou, dílnou, 2 sklady, sociálním zařízením, klubovnou, 3 prostory s expozicí zvířat. Dále k tomu náleží přilehlá zahrada, zahradní domek, kde jsou ustájena zvířata, králíkárný, voliéry, srub k uskladnění materiálu.

Pomůcky a materiál, které podporují vzdělávání, tvořivost a aktivitu účastníků, dále dresy sportovních týmů a kostýmy jsou majetkem analyzované instituce. Školnice dbá na jejich kontrolu a údržbu, případně opravu a doplňování. Pro svou činnost může DDM přijímat finanční i věcné dary. Podmínkou je uzavření příslušné darovací smlouvy s dodržáním zřizovatelem definovaných ustanovení.

Všechny výše uvedené prostory jsou v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy, denně uklízené a udržované, zabezpečené proti vniknutí neoprávněných osob a jsou upraveny tak, aby byly vhodné pro činnost, pro kterou jsou zřízeny.

- **Činnosti (aktivity)**

Formou příležitostných, pravidelných, víkendových, spontánních, prázdninových akcí, táborů, netradičních činností, odborných, osvětových akcí a metodických činností se realizuje zájmové vzdělávání dětí a mládeže ve všech zájmových oblastech.

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost** – probíhá pravidelně na určitém místě, v určitý den a hodinu. Vyplnění přihlášky a zaplacení poplatku je podmínkou k účasti na těchto činnostech. Každá schůzka probíhá za přítomnosti vedoucího, který vede deník s počtem členů, naplní a dnem konání kroužku. Některé kroužky jsou omezeny např: věkem či kapacitou. Je realizována kluby, výukovými programy, sportovními oddíly, soubory a zájmovými útvary.
- **Příležitostná, vzdělávací, výchovná, zájmová a tematická rekreační činnost**, která není spojena s pobytem mimo místo sídla: Pořádá je vždy interní pracovník a na akcích se aktivně podílejí dobrovolní pracovníci. Probíhají celoročně a nepravidelně v předem stanovených termínech. Jsou realizovány programovými bloky, vycházkami, výlety, exkurzemi, soutěžemi, příměstskými tábory, celodenními programy a tematickými akcemi.

- **Táborová činnost a další činnosti, které jsou spojené s pobytem mimo místo sídla školského zařízení** – tato činnost je provozována celoročně formou táborů, výletů, exkurzí, pobytových akcí a odborných nebo tematických soustředění.
- **Osvětová činnost, včetně shromažďování a poskytování informací určené účastníkům v oblasti prevence sociálně patologických jevů** – je provozována ve stanovených termínech a celoročně a je realizována prostřednictvím konzultací, vzdělávacích programů, klubových akcí, seminářů, kurzů, výukových programů a osvětově propagačních akcí.
- **Individuální práce, především vytváření podmínek pro rozvoj nadání dětí, studentů a žáků** – tato činnost probíhá po celý rok a ve stanovených termínech, formou konzultací, soutěží, přípravných soustředění a přehlídek.
- **Využití otevřené nabídky spontánních aktivit** – tímto se rozumí jednorázová i průběžná nabídka aktivit a činností, které jsou všem zájemcům přístupné volně a nezávazně bez pevného řádu a za nepřímého působení pedagogického pracovníka, který vykonává pouze dozor. Pro realizaci se využívá herna, hry, klubové akce, venkovní expozice zvířat, zahradní vybavení a otevřená počítačová pracovna.

Dům dětí a mládeže v Karlových Varech nabízí 42 zájmových kroužků, které se dělí do níže uvedených oblastí:

1. Taneční aktivity:
2. Sportovní aktivity
3. Technické aktivity
4. Umělecké a estetické aktivity
5. Enviromentální aktivity
6. Ostatní aktivity

- **Funkce**

Tento prvek Malinowsky vysvětluje jako uspokojení potřeb a to prostřednictvím aktivity, při které lidé spolupracují a směřují k určitému cíli.

V případě Domu dětí a mládeže Karlovy Vary bych mohla tedy mluvit o úspěších jeho svěřenců. Zmínila bych například krásné druhé místo účastníka mysliveckého kroužku v celostátní soutěži Zlatá srnčí trofej, kterou vyhlásilo MŠMT ČR. Vysoký nárůst

zájemců se objevil i u příměstských táborů a pobytových táborů ve Studánce u Aše a také ve Vladaři u Žlutic.

Cca 3.000 účastníků se účastnilo zhruba 60 soutěží a olympiád, které probíhají ve školských zařízeních, ve školách a na hřištích škol.

Podle dosažených výsledků plní instituce svojí institucionální funkci.

6 SWOT analýza

SWOT analýza slouží k posouzení silných a slabých stránek Domu dětí a mládeže v Karlových Varech, charakterizuje vnitřní a vnější prostředí této instituce. Na základě této analýzy je možné posoudit, zda instituce plní své poslání a slouží k tomu, abych lépe určila vizi budoucího rozvoje instituce.

Tabulka 8 - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Odborný personál, spoluprací s externími zaměstnanci	Všechny budovy a prostory určené k provozování činnosti pouze v pronájmu
Přátelská atmosféra	Absence vlastního multifunkčního hřiště
Velký zájem veřejnosti	Nekomplexně stanovená pravidla pro konání příměstských táborů
Účast na celostátních soutěžích	
Dostupnost zájmových kroužků	
Široká nabídka zájmových činností	
Stálá a úspěšná organizace s dlouholetou tradicí	
Celoroční provoz	
Vlastní pomůcky pro zájmové činnosti	
Fungující vedení	
Příměstské a letní tábory	
Dobrá propagační činnost	
Rozšiřování aktivit DDM do malých obcí	
Příležitosti	Hrozby
Čerpání dotačních programů	Motivace a finanční situace rodičů

Posílit spolupráci s partnery	Pokles zájemců
Účast na soutěžích v zahraničí	Dnešní pasivní přístup dětí a mládeže k volnočasovým aktivitám
Nová vystoupení	Úbytek partnerů a sponzorů
	Nedostatek finančních prostředků

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené SWOT analýzy vyplývá, že příležitosti a silné stránky převažují nad hrozbami a slabými stránkami. Bylo by vhodné, aby si DDM tento stav udržel. Převaha příležitostí a silných stránek svědčí také o tom, že Dům dětí a mládeže v Karlových Varech si plní svá poslání, která dělíme do dvou oblastí: sportovní poslání a poslání vůči veřejnosti a městu.

Skvělé výsledky a umístění svěřenců DDM jsou hlavním důvodem plnění sportovního poslání. Jak jsem již zmínila, svěřenci se umísťují v celorepublikových soutěžích na předních příčkách.

Poslání vůči veřejnosti a městu DDM naplňuje mimo jiné i prohlubováním vztahu dětí ke sportu, kultuře, pořádáním soutěží a závodů v různých kategoriích, které zajišťují reprezentaci města na národní úrovni.

Velkou podporou pro činnost DDM je většina rodičů, kteří zabezpečují dopravu svých dětí, ale i ostatních dětí na kroužky, vystoupení, různé soutěže a dále je podporují při jejich domácím procvičování.

Na základě výše uvedeného lze potvrdit hypotézu, že si DDM plní svá poslání dobře. Je nutné slabým stránkám a hrozbám věnovat pozornost a případná rizika minimalizovat. Každoročně přibývá počet zájemců a to i přesto, že v dnešní době je pro většinu dětí a mládeže typický spíše pasivní způsob trávení volného času, kdy spíše preferují hraní her, vyhledávání na internetu a sledování filmů.

Propagační činnost DDM zajišťuje několik zdrojů. Dům dětí a mládeže má internetové stránky, kde jsou veškeré informace pravidelně aktualizovány, má svůj profil také na facebooku, objevují se články v novinách, ovšem největším plusem je dobré jméno a dobrá pověst Domu dětí a mládeže, která se mezi rodiči a mládeží šíří velmi rychle.

Některé děti sice ve škole nedosahují nejlepších výsledků, ovšem stává se, že právě tyto děti jsou jednostranně nadané a úspěch je pro ně velmi důležitý. A právě tento úspěch

potom hledají ve volnočasových aktivitách. Někteří rodiče podporují své děti i přesto, že vědí, že se jejich potomci danému koníčku v dospělosti věnovat nebudou. Každým vystoupením, každými závody dítě získává větší pocit jistoty, stává se méně bázlivým a dá se říci, že z dětí se stávají jisté a sebevědomé osoby.

7 Závěry a doporučení

V úvodu této diplomové práce byl vytyčen cíl, který měl zhodnotit činnost Domu dětí a mládeže v Karlových Varech a zjistit, zda si vybraná instituce plní svá poslání a naplňuje cíle.

Výzkumná část byla zpracována pomocí analýzy dle Bronislawa Malinowského. Z výsledků této analýzy je patrné, že vybraná instituce plní svá poslání a naplňuje své cíle. DDM v Karlových Varech je největší institucí pro trávení volného času v tomto městě pro všechny věkové kategorie. Poplatky za jednotlivé kroužky jsou v porovnání s ostatními institucemi minimální, proto mohou tuto instituci navštěvovat i jedinci ze sociálně slabších rodin.

Především díky zkušeným zaměstnancům splňuje instituce, v průběhu celého roku, funkci sportovní, hudební, společenskou a estetickou. Organizace nabízí zájmové činnosti všem věkovým kategoriím, především děti se právě díky DDM mohou naučit, jak správně trávit svůj volný čas, cílem DDM je rozvíjet jejich dovednosti a talent. Pomáhá dětem rozvíjet sebevědomí, sebehodnocení, ale také jim pomáhá zvládat stres, řešit své problémy samostatně bez pomoci návykových látek.

Nabídka kroužků ve vybrané instituci je velice pestrá a je obměňována dle současných trendů. Největší zájem je o sportovní a taneční aktivity. Ceny za jednotlivé kroužky si stanovuje vybraná organizace sama. Musí zde přihlížet k tomu, jaké jsou celkové finanční náklady na zájmovou činnost. V průměru se cena za kroužek pohybuje okolo 800 Kč. V této oblasti není DDM co vytknout, jelikož z nabídky zájmových činností si může vybrat opravdu každá věková kategorie.

DDM Karlovy Vary se řídí pracovním řádem, zřizovací listinou, organizačním řádem, plánem činností na celý rok, provozním, požárním a vnitřním řádem, traumatologickým plánem, směrnicemi a zřizovací listinou. Tyto dokumenty obsahují postupy pro provoz instituce. Žádné pochybení v těchto dokumentech nebylo zjištěno.

Co se týče personální stránky instituce, je zde zaměstnáno 14 zaměstnanců + 95 externích pedagogických i nepedagogických pracovníků. Instituce si nemůže sama určit, kolik zaměstnanců bude mít, protože mzdy a odměny jsou financovány z Karlovarského kraje. Tento počet je naprosto dostačující a z této stránky zde také nemám co vytknout.

DDM v Karlových Varech čerpá finanční prostředky z vlastní činnosti, na mzdy zaměstnanců od Karlovarského kraje a na provoz DDM od zřizovatele města Karlovy Vary. Tyto finance stačí na pokrytí potřeb DDM. S těmito prostředky organizace hospodárně nakládá a efektivně je využívá. Vybavení, které se v objektu nachází je kvalitní, moderní, na vysoké úrovni a je vyhovující pro účely DDM. Veškeré prostory splňují hygienické, bezpečnostní a protipožární předpisy. Ani ve vybavení a zařízení DDM jsem nenašla žádné nedostatky.

Pro zlepšení současného stavu bych doporučovala Domu dětí a mládeže vybudovat multifunkční hřiště u hlavní budovy na Čankovské, což je téměř v centru města. Toto by bylo výhodou pro většinu dětí z hlediska dostupnosti a také z časového hlediska, jelikož dojíždění mnohdy zabere mnoho času. Jako hlavní přínos multifunkčního hřiště vidím také atraktivnější možnosti trávení volného času v Karlových Varech.

V tomto případě tato aktivita z prostředků EU podpořit nejde vůbec, takže zbývají národní zdroje. Ty můžeme rozdělit na dotace ministerstev, státních fondů a krajů. V našem případě může být aktivita DDM podpořena nejspíš dotací z MŠMT. Dále by tato aktivita mohla být podpořena z krajských dotací. Tady je problém, že každý kraj si své dotace připravuje sám a je tedy na něm jak podporu vymezí. Ještě jsou dotace obcí (měst) a různých společností jako je např. ČEZ. I tam je možné se obrátit.

Zjednodušeně bych mohla říci, že evropskou dotaci na takovou aktivitu není možné získat vůbec. Možnosti jsou tedy jen MŠMT, kraj, obec nebo např. ČEZ. Také bych doporučila zainteresovat rodiče na žádostech o dotace, jelikož je možné, že se mezi nimi najde schopný poradce.

8 Závěr

V dnešní době je téma této diplomové práce – Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let velice aktuální a to z toho důvodu, že dnešní moderní doba je velice uspěchaná a přináší na trh velké množství nové techniky, což způsobuje nezájem většiny mladistvých aktivně trávit volný čas. Dalším důvodem je nedostatečná motivovanost rodičů a nedostatek času na své potomky z velké pracovní vyčerpání. Proto se většina rodičů snaží vyhledat organizace pro vhodné trávení volného času jejich dětí.

Děti a mládež, které nemají pravidelně organizovaný volný čas, jsou ohroženy sociálně patologickými jevy, např. alkohol, kouření, drogy. Dále může dojít mezi spolužáky k šikaně a to z důvodu, že se děti nudí. Tyto jevy mohou negativně ovlivnit celý život dítěte. Je proto nutné naučit děti správně využít volný čas, podporovat je v zálibách, které je baví a zajímat se o tyto aktivity. V dnešní době se ale bohužel nachází mnoho rodin, které nemají dostatek finančních prostředků na podporu volnočasových aktivit svých dětí. Existují však i méně finančně náročné aktivity, které mohou využívat děti z finančně slabších rodin.

Hlavním cílem této práce bylo provést analýzu vybrané instituce pro trávení volného času mládeže, zhodnotit, zda plní svá poslání a má dostatek finančních zdrojů a zda nabízí dostatečné množství zájmových kroužků. Tato diplomová práce byla rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

V teoretické části jsem vymezila základní pojmy volného času a jeho vznik a vývoj, možnosti volnočasových aktivit, funkce a aspekty volného času, dále financování či bezpečnost, děti a mládež jako sociální skupina, institucí na trávení volného času, faktorů ovlivňující volný čas, duševní zdraví a výchova. Využila jsem poznatky z internetových zdrojů a odborné literatury.

V praktické, neboli analytické části jsem se rozhodla charakterizovat a analyzovat Dům dětí a mládeže v Karlových Varech, jeho základní informace a údaje. Podle Bronislava Malinowského byla použita analýza instituce podle její zájmové činnosti, podle skladby personálu, norem a směrnic a hmotného zajištění. Tyto informace jsem získala z pozorování, z terénního výzkumu, studiem dokumentů, finančních výkazů a výročních zpráv a z internetových zdrojů.

Dále byla v této části provedena SWOT analýza, na základě které jsem došla k závěru, že instituce plní svá poslání, silné stránky a příležitosti převažují nad slabými stránkami a hrozbami. Byly ovšem odhaleny i malé nedostatky, které je důležité minimalizovat, ale dle mého názoru nemohou nějakým výrazným způsobem chod této velké a úspěšné instituce. Pro vylepšení této instituce jsem navrhla vybudování vlastního multifunkčního hřiště.

9 Seznam použitých zdrojů

- HAJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy
- HINEŠOVÁ, G., BAVERSTOCKOVÁ, A., Nebojte se vychovávat. Praha: Ikar, 2007
- HOFBAUER, B., *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004
- HORKÁ, H., *Výchova pro 21. století*; Brno: Paido, 2000
- JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007
- JANIŠ, K. *Úvod do problematiky volného času*. 1. vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009
- KNOTOVÁ, D., *Pedagogika dimenze volného času*. Brno: Paido, 2011
- KRAUS, B., *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál, 2008
- KRAUS, B., POLÁČKOVÁ, V., et al. *Člověk – prostředí – výchova*. Brno: Paido
- MALINOWSKI, B. *Vědecká teorie kultury*, Bohuslav Kunc. Brno: Krajské kulturně osvětové středisko v Brně, 1968
- MATĚJÍČEK, Zdeněk, POKORNÁ, Marie. *Radosti a strasti: Předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk*. 1. vydání. Jinočany: H+H, 1998
- PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002
- PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLÍČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2008
- PÁVKOVÁ, J. a HÁJEK B. *Školní družina*. Vydání 1. Praha: Portál, 2003
- REUYSOVÁ, E., *Jak s dětmi trávit volný čas*. Praha: Portál, 2000
- SCHNEIDEROVÁ, Hana a kol. *Teorie školní a mimoškolní výchovy*. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988
- SPOUSTA, V., *Metody a formy výchovy ve volném čase*. Brno: Pedagogická fakulta, 1996
- SPOUSTA, V., *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. 1. Vyd. Brno: MU, 1994
- ŠVIGOVÁ, Milada. *Volný čas a my*. Praha: Svobodné slovo, 1967
- VORLÍČEK, CH., *Úvod do teorie výchovy*. 1. vyd. Praha: SPN, 1984

Internetové zdroje

- Dům dětí a mládeže Karlovy Vary [online] 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: WWW: <http://www.ddmkv.cz/dokumenty-ddm>

Soukromý neziskový sektor [online] 2016 [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: WWW: [http://www.czso.cz/Statistiky/obyvatelstvo/výběr parametrů](http://www.czso.cz/Statistiky/obyvatelstvo/vyber-parametru)

Diagnostický ústav [online] 2016 [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: WWW: <http://socialni-prace.webnode.cz/diagnosticky-ustav/>

Možnosti financování volnočasových aktivit [online] 2016 [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: WWW: <http://www.google.cz/url?url=http://www.mvcr.cz/soubor/03-04-pdf.aspx&usq=AFQjCNFjBzdvc7mW9J-08K8MHbd7vQQiew>

Obyvatelstvo města Karlovy Vary [online] 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: WWW: www.czso.cz

Přehled školních zařízení v Karlových Varech [online] 2016 [cit. 2016-02-18]. Dostupné z: WWW: www.wikipedia.cz

Školné pro rok 2015-2016 [online] 2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: WWW: http://www.zusad.cz/?page_id=570

Poloha města Karlovy Vary [online] 2016. Dostupné z: WWW: https://cs.wikipedia.org/wiki/Port%C3%A1l:Karlovy_Vary#/media/File:Karlovy_Vary_CZ_location.png

Zákony, vyhlášky a nařízení

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních

Zákon č. 129/2000 sb., o krajích (krajské zařízení)

zákon č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

Úmluva o právech dítěte (u nás přijata jako zákon č. 104/1991 Sb.).

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání,

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Interní dokumenty Domu dětí a mládeže Karlovy Vary

- Bezpečnost při činnostech s dětmi
- Všeobecný požární řád
- Organizační a vnitřní řád
- Školní vzdělávací program Domu dětí a mládeže Karlovy Vary na rok 2015/2016
- Rozbor hospodaření DDM Karlovy Vary za rok 2014/2015
- Deníky činnosti zájmových útvarů

10 Seznam grafů

Graf č. 1 - Celkový počet dětí a mládež k 31. 12. 2014.....23

11 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Celkový počet dětí a mládež k 31. 12. 2014.....23

Tabulka č. 2 - Typy zařízení pro výkon ústavní a ochranné péče.....30

Tabulka č. 3 - Vývoj počtu obyvatel k 1. 1. 2015 – Karlovy Vary.....42

Tabulka č. 4 - Rozpočet města Karlovy Vary 2016.....43

Tabulka č. 5 - Přehled školních zařízení v Karlových Varech.....44

Tabulka č. 6 – Rozpočet DDM.....53

Tabulka č. 7 - Personální obsazení.....56

Tabulka č. 8 - SWOT analýza.....61

12 Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Město Karlovy Vary.....41

Obrázek č. 2 – Poloha města Karlovy Vary.....42

13 Přílohy

13.1 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních aktivit a volnočasových aktivit dětí a mládeže pro rok 2016.....	71
Příloha č. 2 – Vnitřní a organizační řád.....	74

Příloha č. 1

Rada Karlovarského kraje svým usnesením č. RK 750/07/15 ze dne 27. července 2015

vyhlašuje

Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních aktivit a volnočasových aktivit dětí a mládeže pro rok 2016

Program A1: Podpora sportovních aktivit - pravidelná činnost

Čl. 1

Účel programu

Podpora činnosti sportovních organizací v Karlovarském kraji zabývajících se celoroční přípravou dětí a mládeže (max. do dovršení juniorského věku ve sportovních disciplínách).

Čl. 2

Důvod podpory stanoveného účelu programu

Kraje ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů včetně zdravotně postižených občanů

a zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Čl. 3

Celkový předpokládaný finanční objem prostředků, maximální výše dotace

- Celkový finanční objem prostředků určených pro tento program činí **7 500 000 Kč** (podmínkou je schválení této částky v rozpočtu Karlovarského kraje na rok 2016 pro oblast sportu a volného času).
- Maximální výše dotace v jednom případě činí **1 000 000 Kč**.

- Finanční podpora může dosáhnout maximálně 70 % z celkového rozpočtu žadatele na činnost (skutečná výše podpory v jednotlivých případech bude záviset na možnostech rozpočtu Karlovarského kraje).

Čl. 4

Lhůta pro podání žádosti

15. září 2015 – 30. listopadu 2015

Čl. 5

Lhůta pro rozhodnutí o žádosti

30. června 2016

Čl. 6

Specifikace žadatelů

- Zejména sportovní kluby, tělocvičné jednoty, svazy, ostatní tělovýchovné organizace apod.
- Jiná právnická osoba.
- Fyzická osoba, vlastní-li tato fyzická osoba živnostenský list pro podnikání v oblasti sportu nebo volnočasových aktivit.
- Program není určen územně samosprávným celkům a jimi zřizovaným organizacím.

Čl. 7

Kritéria pro hodnocení přijatých žádostí

Hodnotící kritérium	Bodové hodnocení
Kvalita předložené žádosti, přesnost a úplnost popisu projektu <i>Zvýhodnění budou žadatelé s kvalitním, přesným a úplným popisem pravidelné činnosti.</i>	0 - 4

<p>Hodnocení ekonomických parametrů žádosti včetně posouzení kvality a adekvátnosti rozpočtu</p> <p><i>Zvýhodnění budou žadatelé s kvalitně zpracovaným rozpočtem, přiměřeným velikosti a náročnosti pravidelné činnosti v daném sportu. Bude přihlíženo k výši spolufinancování pravidelné činnosti z dalších zdrojů.</i></p>	0 - 4
<p>Velikost a složení členské základny</p> <p><i>Přihlíží se k zařazení sportu do kategorií (individuální/kolektivní). Zvýhodnění budou žadatelé s větším podílem dětí a mládeže na členské základně.</i></p>	0 - 4
<p>Tradice činnosti, dosažená úroveň soutěží a úspěchy</p> <p><i>Zvýhodnění budou žadatelé s víceletou pravidelnou činností, vyšší úrovní soutěží jednotlivců i kolektivů a se sportovními úspěchy (MČR, ME, MS) v předchozích letech.</i></p>	0 - 4
<p>Bodové hodnocení</p>	0 - 16

Čl. 8

Ostatní

- Ostatní pravidla a podmínky pro poskytnutí dotace jsou uvedeny v Pravidlech pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních aktivit a volnočasových aktivit dětí a mládeže.
- Podmínkou poskytnutí dotace je schválení rozpočtu OŠMT pro rok 2016.

Karlovy Vary 31. července 2015

Příloha:

Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních a volnočasových aktivit dětí a mládeže

Příloha č. 2

VNITŘNÍ A ORGANIZAČNÍ ŘÁD (Úplné znění platné od 2. 9. 2014)

1. Úvodní ustanovení

a) Vnitřní a organizační řád Domu dětí a mládeže Karlovy Vary (dále jen DDM) je vydáván podle § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), v souladu se Školním vzdělávacím programem DDM a s platnými předpisy navazujícími, zejména:

- zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
- vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání,
- nařízením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků (dále jen přímé pedagogické činnosti)
- zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů

b) Vnitřní řád uvádí, stanoví a upravuje:

2. Základní identifikační údaje

- a) Název organizace: Dům dětí a mládeže Karlovy Vary
- b) Sídlo organizace: Čankovská 35/9, 360 05, Karlovy Vary
- c) IČ: 63553619
- d) Zřizovatel: Karlovarský kraj
- e) Zřizovací listina vydána: Zastupitelstvem Karlovarského kraje, na základě usnesení č. ZK210/09/05 ze dne 22. 09. 05

3. Právní postavení organizace

- a) DDM je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.
- b) DDM je příspěvkovou organizací zapsanou ve školském rejstříku vedeném Krajským úřadem Karlovarského kraje.
- c) Statutárním orgánem organizace je ředitel, kterého jmenuje a odvolává Rada Karlovarského kraje.

d) Činnost DDM a práce všech zaměstnanců DDM se řídí (vedle obecně platných právních norem), interními směrnici, příkazy ředitele DDM, zápisy z porad, plány práce DDM a dalšími vnitřními dokumenty; přitom platí, že pozdější dokument stejného charakteru má platnost před dříve vydaným.

e) Aktuální seznam všech platných interních předpisů a jejich znění je dostupný všem zaměstnancům na intranetu DDM a v listinné podobě uložen ve spisové službě DDM.

4. Majetkové postavení organizace

a) DDM hospodaří s majetkem podle přílohy č. 1 zřizovací listiny, který mu byl svěřen do užívání, a dále s majetkem, který nabyl v průběhu své činnosti.

b) Práva a povinnosti při hospodaření se svěřeným majetkem vymezuje příloha č. 2 zřizovací listiny.

c) DDM může pro svou činnost přijímat účelově určené dary věcné či finanční. Jejich přijetí je vázáno uzavřením příslušné darovací smlouvy s dodržením předepsaných ustanovení definovaných zřizovatelem (Příloha č. 2 zřizovací listiny kapitola V.)

5. Poslání a předmět činnosti

a) DDM je střediskem pro volný čas dětí a mládeže. Ve smyslu zřizovací listiny plní funkci výchovně vzdělávací a rekreační se širokou zájmovou působností. Zajišťuje výchovně, vzdělávací a rekreační 2 akce a osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Dále zajišťuje programy ochrany dětí a mládeže před společensky nežádoucími jevy zaměřené na zlepšení kvality jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik.

b) DDM poskytuje zájmové vzdělávání a jeho činnost se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (zejména ustanoveními § 111 a § 118) a vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a je v souladu se Školním vzdělávacím programem DDM.

c) DDM uskutečňuje výchovně vzdělávací, případně rekreační činnost pro děti, mládež, případně jejich rodiče a další dospělé zájemce (dále jen "účastníci") v jejich volném čase pravidelnou zájmovou činností, příležitostnou zájmovou činností, prázdninovou činností, individuální prací, soutěžemi a přehlídkami a nabídkou spontánních aktiv, a to během celého roku.

- d) Pravidelná zájmová činnost se uskutečňuje v zájmových útvarech, jimiž jsou zejména kroužky, kluby, soubory, kurzy.
- e) Příležitostná zájmová činnost se uskutečňuje formou jednorázových nebo cyklických akcí.
- f) Prázdninová činnost se uskutečňuje formou táborů a odborných soustředění jako vyvrcholení činnosti zájmových útvarů, dále formou táborů a krátkodobých akcí určených především pro děti, případně mládež s dosud nevyhraněnými zájmy.
- g) Individuální práce je jednou z forem výchovně vzdělávací činnosti uplatňované zejména v práci s talentovanými dětmi a mládeží.
- h) Soutěže a přehlídky vyhlášené nebo doporučované ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a odborná soustředění pro jednotlivce a kolektivy vybrané na základě výsledků těchto soutěží organizuje DDM z pověření zřizovatele.
- i) Spontánní činnost se uskutečňuje formou průběžné nabídky zájmového nebo rekreačního charakteru pro účastníky a dále nabídkou služeb v otevřených klubech pro děti a mládež, popřípadě další účastníky.
- j) DDM poskytuje podle podmínek a potřeb odbornou pomoc v oblasti práce s dětmi a mládeží v jejich volném čase především předškolním zařízením, školám a školským zařízením a občanským sdružením pracujícím s dětmi a mládeží, a to zejména organizováním seminářů, školení, odborných instruktáží, konzultací, případně vydáváním metodických materiálů.

6. Orgány a organizační členění DDM

- a) V čele organizace je ředitel, který jako jediný vedoucí řídí činnost organizace a je za její výsledky odpovědný zřizovateli. Ředitel jako statutární orgán organizace jedná jejím jménem ve všech věcech.
- b) Ředitele jmenuje zřizovatel. Ředitel organizace rozhoduje ve věcech organizace samostatně. Ředitel jmenuje své zástupce a deleguje na ně rozhodovací pravomoc. Zástupce ředitele zastupuje ředitele v době jeho dlouhodobé nepřítomnosti v plném rozsahu jeho práv a povinností.
- c) Ředitel jmenuje a odvolává své zástupce, vedoucí oddělení, případně vedoucí dalších organizačních jednotek. Všechny organizační jednotky jsou řízeny jediným odpovědným vedoucím. Každý pracovník je přímo podřízen bezprostředně jedinému vedoucímu.

d) Při řešení komplexních a zásadních pedagogických úkolů organizace spolurozhoduje pedagogická rada DDM. Organizační porada DDM řeší nejzávažnější problémy organizace, které se dotýkají pracovníků všech pracovních kategorií. Za účelem komplexního posouzení některých otázek případně hájení zájmů organizace zřizuje ředitel podle potřeby pracovní komise a pracovní týmy.

7. Organizační struktura

a) Vnitřní organizace a organizace vnitřního řízení je ve výhradní působnosti DDM.

b) Jednotlivými vedoucími pracovníky na nižších stupních řízení jsou:

(1) Vedoucí pedagogický pracovník středisko Rolavská – je přímo řízen zástupcem ředitele. Řídí, organizuje, koordinuje a plně odpovídá za činnost střediska Rolavská a podřízených externích pedagogických pracovníků. Zajišťuje nepřetržitou péči o zvěřinec. Plní úkoly jim 3 stanovené „pracovní náplní zaměstnance“.

(2) Vedoucí pedagogický pracovník - jsou přímo řízeni zástupcem ředitele. Řídí, organizují, koordinují a plně odpovídají za činnost jimi řízeného oddělení a podřízených pedagogických pracovníků včetně externích. Plní úkoly jim stanovené „pracovní náplní zaměstnance“.

c) Grafické znázornění organizační struktury je uvedeno v příloze č. 1.

8. Podmínky provozu DDM

a) Provoz je ve všech organizačních jednotkách DDM zajišťován po celý školní rok, vždy od 1. 9. do 31. 8. následujícího roku, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování. Provoz táborové základny Vladař a Studánka se řídí samostatným provozním řádem.

b) Jednotlivé formy zájmového vzdělávání jsou poskytovány v souladu se Školním vzdělávacím programem DDM a Plánem činnosti DDM na příslušný školní rok.

c) V průběhu školního vyučování (doby konání pravidelné zájmové činnosti) je provoz v objektu DDM zajišťován ve všedních dnech v rozsahu od 8:00 do 22:00 hod. Užívání prostor nad rámec stanovené provozní doby je možné výhradně na základě předchozí písemné dohody.

d) Víkendové činnosti se konají v rozsahu podle schváleného Plánu práce DDM a v souladu se schválenou dokumentací akce.

e) Prázdninové činnosti v období školních prázdnin jsou organizovány jako výjezdní (tábory) a nevýjezdní (akce v Karlových Varech) podle schváleného plánu a v rozsahu daném dokumentací těchto akcí.

f) Pravidelná činnost kroužků a ostatních zájmových útvarů probíhá v určených prostorách podle schválených rozvrhů. Režim činnosti jednotlivých zájmových útvarů (ZÚ) a povinnosti jejich vedoucích i účastníků jsou stanoveny v denících ZÚ s přihlédnutím k místu konání, věku členů a dalším podmínkám. Činnost zájmových útvarů je zahájena nejpozději do 1. 10. a ukončena nejdříve 10. 6. daného roku, pokud není nutné z provozních důvodů stanovit mimořádná organizační opatření.

g) Příležitostné zájmové činnosti:

(1) Vlastní akce DDM – jsou prováděny po schválení předepsané pedagogické dokumentace, za jejich přípravu a průběh odpovídají interní pedagogičtí pracovníci v plném rozsahu.

(2) Ostatní akce – tzn. akce organizované ve spolupráci a takové, u kterých DDM poskytuje pouze provozní servis jiným subjektům, jsou prováděny jen se souhlasem ředitele v době, kdy prostory DDM nejsou využity pro hlavní činnost. Za průběh těchto akcí odpovídají pracovníci pořadajících subjektů. Dozor provádějí interní pracovníci DDM, účastníci jsou povinni řídit se jejich pokyny.

h) Provozní řády jednotlivých prostor využívaných pro činnost DDM jsou nedílnou součástí tohoto vnitřního řádu. Přehled prostor a místností, jejich provozní řády a podmínky používání jsou uvedeny v příloze č. 5.

9. Účastníci zájmového vzdělávání, podmínky přijímání, úplata za zájmové vzdělávání

a) Účastníci zájmového vzdělávání DDM jsou podle § 1 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, děti, žáci a studenti; účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby včetně účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami.

b) K účasti v pravidelných zájmových činnostech, táborových a jiných prázdninových činnostech může být zájemce přijat pouze na základě písemné přihlášky podepsané zákonným zástupcem nezletilého zájemce, popřípadě osobně zletilým zájemcem. Údaje

vyžadované v přihlášce jsou evidovány ve školní matrice, jejíž vedení je upraveno § 28 odst. 3 zákona č. 561/ 2004 Sb.

c) Přijímání k účasti na zájmovém vzdělávání DDM je prováděno bez omezení mimo uvedené výjimky:

- počet přijímaných účastníků je limitován předpisy pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků a podmínkami pro kvalitní zajištění obsahové náplně;

- pro některé formy zájmových činností jsou stanoveny vstupní podmínky, např. věková hranice pro účastníky soutěží, zdravotní způsobilost pro účast na táborových činnostech, apod.;

- je-li na konkrétní zájmovou činnost poskytnut grant nebo sponzorský příspěvek, jsou uplatňovány požadavky a podmínky poskytovatele.

d) Podmínkou pro přijetí k zájmovému vzdělávání je včasná úhrada úplaty za zájmové vzdělávání dále stanoveným způsobem.

e) Výši úplat za zájmové vzdělávání poskytované DDM stanoví ředitel v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

f) Výše úplaty za zájmové vzdělávání formou pravidelných činností v zájmových útvarech je stanovována na základě kalkulace, zpracovávané a předkládané vedoucími oddělení ke schválení řediteli DDM vždy nejpozději do 30.6.

g) Schválená výše úplaty je závazná, podmínky jejího snížení nebo prominutí jsou vymezeny v §11 odstavci (3) a (4) vyhlášky č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Podmínky úhrady, stanovení slev či prominutí úplaty jsou uvedeny v příloze č. 2.

h) Úplata za účast v pravidelné zájmové činnosti může být provedena jako platba na celý školní rok, nebo na pololetí. V případě zletilého účastníka je rovněž možné uhradit stanovený počet vstupů na jednotlivé lekce tam, kde to charakter činnosti umožňuje.

i) Účast v pravidelné zájmové činnosti je možná pouze za předpokladu dodržení termínu úhrady, který je uveden na přihlášce.

j) DDM umožní každému zájemci účast v činnosti zájmového útvaru v rozsahu jedné lekce, aby si mohl ověřit, zda obsah činnosti odpovídá jeho zájmu. Účast zájemců „na vyzkoušení“ je evidována vedoucími daného zájmového útvaru, který zapíše dotyčného účastníka do deníku zájmového útvaru. Po využití „zkušebního“ termínu mu další činnost neumožní, není-li řádně přihlášen a nebyla-li uhrazena stanovená úplata.

- k) Úplata za zájmové vzdělávání v jiných formách činnosti mimo pravidelné je stanovována na základě schválené dokumentace a rozpočtu dané činnosti.
- l) Úplata za zájmové vzdělávání v pravidelné zájmové činnosti a prázdninových činnostech může být provedena výhradně bezhotovostním převodem na účet číslo 2600467957 / 2010 nebo poštovní poukázkou pro platbu na účet (výjimku tvoří pouze jednorázové úhrady za příměstské tábory účastníků přihlášených až v době konání akce).
- m) Při provedení úhrady je bezpodmínečně nutné dodržet přidělený variabilní symbol platby. V opačném případě nemůže být platba identifikována a má se za to, že účastník úplatu neuhradil, dokud sám aktivně neprokáže provedení platby výpisem z účtu nebo ústřížkem složenky.
- n) Mají-li účastníci (jejich zákonní zástupci) možnost získat příspěvek ze sociálního fondu zaměstnavatele, vystaví DDM na základě žádosti účastníka fakturu za pravidelnou nebo prázdninovou zájmovou činnost. V takovém případě DDM zásadně fakturuje celou částku zaměstnavateli účastníka (zákonného zástupce).
- o) Úplata za ostatní formy zájmového vzdělávání je prováděna obvykle v hotovosti při zahájení činnosti oproti stvrzence, popřípadě vstupence.
- p) Odhlášení z pravidelné zájmové činnosti nebo prázdninové akce je možné kdykoli na základě žádosti účastníka (zákonných zástupců účastníka). Uhrazená úplata za zájmové vzdělávání se vrací pouze z vážných zdravotních či rodinných důvodů (např. dlouhodobá nemoc či přestěhování), u prázdninových a pobytových akcí na základě doloženého lékařského potvrzení. V takovém případě účastník (zákonný zástupce) uvede důvody žádosti o vrácení uhrazené úplaty (části úplaty).
- q) V případě pravidelné zájmové činnosti je úplata v odůvodněných případech vracena na základě počtu kalendářních měsíců, v nichž se účastník dané činnosti skutečně účastnil (byl přítomen alespoň jedenkrát v daném kalendářním měsíci).
- r) Podmínky vrácení zaplacené úplaty za zájmové vzdělávání a jejího stanovování v případě pozdějšího přihlášení u pravidelné zájmové činnosti jsou uvedeny v příloze č. 2.
- s) V případech, kdy dojde k odvolání či náhradnímu programu většího množství schůzek zájmového útvaru z důvodů na straně DDM, jsou účastníkům, kteří řádně uhradili stanovenou úplatu, poskytnuty adekvátní slevy jako kompenzace zhoršené kvality činnosti. Účastníci mají v takovém případě 5 možností využít vratku části úplaty anebo její převedení na úhradu jiných zájmových činností v daném kalendářním roce.

10. Podmínky ukončování zájmového vzdělávání

- a) Zájmové vzdělávání není zakončováno zkouškou, o jeho ukončení se účastníkům nevydává doklad.
- b) Hodnocení jednotlivých účastníků se provádí slovně na konci každého školního pololetí, hodnocení provádí vedoucí zájmového útvaru.
- c) Podle organizačních a provozních možností mohou být s přihlédnutím k věku a stupni vyspělosti účastníků vydávána závěrečná osvědčení o absolvování zájmového vzdělávání mající informativní a upomínkový charakter.

11. Zajišťování bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- a) Základní povinnosti při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání jsou stanoveny platnými zákony a předpisy pro tuto oblast, jako jsou Zákoník práce, Školský zákon a související vyhlášky a nařízení vlády, Zákon o ochraně veřejného zdraví, ČSN aj.
- b) Za řízení a kontrolu na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků při poskytování zájmového vzdělávání odpovídá ředitel DDM a v rozsahu daném pracovní smlouvou a pracovní náplní všichni zaměstnanci DDM.
- c) Všichni účastníci zájmového vzdělávání DDM jsou povinni:
  - (1) Dodržovat pravidla pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, vydávaná písemně formou poučení v denících zájmových útvarů nebo ústně při zahájení ostatních forem zájmové činnosti.
  - (2) Dodržovat provozní řády jednotlivých prostor DDM a pokyny pracovníků DDM.
  - (3) Nevnášet do objektů DDM věci, které nesouvisejí se zájmovou činností, zejména věci nebezpečné - porušení tohoto zákazu je považováno za závažné porušení vnitřního řádu.
  - (4) Dodržovat v objektech DDM zákaz kouření a užívání návykových látek (alkoholu, psychotropních látek a ostatních látek způsobujících nepříznivé ovlivnění psychiky člověka, jeho ovládacích či rozpoznávacích schopností nebo sociálního chování);

(5) Ihned ohlašovat na recepci DDM úrazy a jiné závažné události, které mají vliv na bezpečnost a zdraví osob, ke kterým došlo v průběhu účasti na zájmovém vzdělávání.

d) Všichni pracovníci DDM (i externí a dobrovolní spolupracovníci) jsou povinni:

(1) Při zájmovém vzdělávání přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků, studentů a ostatních účastníků, vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a prevenci vzniku sociálně nežádoucích jevů.

(2) Seznámit se s obecně platnými právními předpisy i vnitřními předpisy DDM k zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví, sami je dodržovat a trvale dbát na jejich uplatňování.

(3) Provádět základní poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při zahajování každé zájmové činnosti:

- o poučení účastníků pravidelných zájmových činností provést písemný záznam do deníku zájmového útvaru;

- v případě zvýšeného bezpečnostního rizika (práce s elektrickým nářadím, náročné sportovní činnosti apod.) provést poučení účastníků písemnou formou úměrně jejich věku;

- při zahajování ostatních forem zájmového vzdělávání provádět poučení ústně, ale prokazatelně;

- za poučení pracovníků a účastníků táborových a podobných činností je odpovědný pracovník na základě pověření k výkonu funkce hlavního vedoucího, o provedeném poučení provádí záznam, který je povinnou součástí táborové dokumentace;

- v případě možných rizik je třeba poučení opakovat. 6

(4) Informovat účastníky a zákonné zástupce nezletilých účastníků o změnách v provozu DDM, případně je seznamovat se zásadními změnami podmínek zájmového vzdělávání.

(5) Trvale dbát na dodržování provozních řádů prostor využívaných k činnosti, průběžně provádět kontrolu a vyhodnocovat možná rizika, svým jednáním jim včas předcházet.

(6) Ve stanovených termínech se účastnit (a to i opakovaně) poučení a přezkoušení znalostí problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví;

(7) Zjištěné nedostatky a závady v oblasti BOZ odstranit sami nebo o nich informovat příslušné pracovníky, v nutných případech zajistit omezení nebo ukončení činnosti tak, aby nedošlo k ohrožení účastníků a byly omezeny škody na majetku.

(8) Spolupracovat ve stanoveném rozsahu při provádění kontrol a prověrek na úseku BOZ.

(9) V případě úrazu dodržovat předepsaný postup, při mimořádných situacích se podle jejich charakteru nebo rozsahu řídit požárními směrnicemi a evakuačním plánem.

e) Všichni pracovníci DDM, všichni účastníci zájmového vzdělávání i jejich zákonní zástupci jsou povinni všemožně předcházet všem projevům i náznakům rasismu, xenofobie, agresivity a všem způsobům šikanování, které nesmí být v jakékoliv formě akceptovány.

f) Při plnění této povinnosti je dále třeba věnovat zvýšenou pozornost vytváření příznivého klimatu a pocitu bezpečí, osobním příkladem rozvíjet žádoucí postoje ostatních účastníků zájmového vzdělávání DDM.

g) Účastníci zájmového vzdělávání se v případě pocitu ohrožení či skutečného ohrožení mohou obrátit na kteréhokoliv pedagogického pracovníka nebo přímo na vedení DDM. Ohlášené případy musí být neprodleně účinně řešeny a případné oběti poskytnuta okamžitá pomoc.

12. Práva a povinnosti účastníků zájmového vzdělávání

a) Činnosti DDM jsou přístupné všem zájemcům bez jakékoliv diskriminace z důvodů rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu.

b) Každý účastník má právo na zájmové vzdělávání dle školního vzdělávacího programu. Účastníci mají právo na rozvoj osobnosti dle nadání, fyzických a rozumových schopností.

c) Handicapovaní účastníci mají právo na speciální péči v rámci možností DDM.

d) Každý účastník má právo na ochranu před jakýmkoli tělesným nebo duševním násilím a nedbalým zacházením

e) Každý účastník má právo na informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se zájmového vzdělávání.

f) Zákonní zástupci nezletilých účastníků mají právo na informace o chování a výsledcích činností týkající se jejich dítěte.

g) Účastníci mají právo přispívat svými nápady a podněty k zájmové činnosti a mohou se tak podílet na tvorbě programu zájmového útvaru. Přitom se úměrně přihlíží k jejich věku a stupni vývoje.

h) Účastníci zájmového vzdělávání jsou povinni dodržovat Vnitřní řád, předpisy a pokyny DDM k ochraně zdraví a bezpečnosti, vydané v souladu s platnými právními předpisy, se kterými byli seznámeni.

i) Účastníci zájmového vzdělávání jsou povinni se řídit pokyny pedagogických pracovníků, vedoucích zájmových útvarů, případně dalších zaměstnanců DDM, vydanými v souladu s právními předpisy, provozním a vnitřním řádem DDM.

j) Účastníci zájmového vzdělávání jsou povinni dodržovat režim činnosti uvedený v příloze č. 3.

k) Účastníci jsou povinni své názory a mínění vyjadřovat slušným a zdvořilým způsobem.

l) Zákonní zástupci nezletilých účastníků jsou povinni zajistit a sledovat jeho řádnou docházku, neúčast omluvit osobně, písemně, nebo telefonicky předem. V případě tří neomluvených schůzek budou zákonní zástupci kontaktováni pracovníkem DDM.

m) Zákonní zástupci nezletilých účastníků jsou povinni informovat DDM o změně zdravotní způsobilosti, o zdravotních obtížích svého dítěte nebo o jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na bezpečnost při prováděné činnosti, nebo ohrozit další účastníky.

n) Účastníci (zákonní zástupci) jsou povinni sdělit DDM bez zbytečných odkladů změnu údajů 7 nezbytných pro vedení školní matriky (údaje poskytované na přihlášce).

13. Vyřizování stížností, podnětů a připomínek k činnosti DDM

a) Stížnosti, podněty a připomínky k činnosti DDM mohou podávat účastníci zájmového vzdělávání nebo jejich zákonní zástupci samostatně, prostřednictvím vedoucích zájmových činností nebo na adresu sídla DDM: Čankovská 35/9, Karlovy Vary, 360 05 nebo elektronicky na adresu: wimmer@ddmkv.cz

b) DDM řeší všechny takto obdržené stížnosti a podněty.

c) DDM vyrozumí pisatele o způsobu řešení v případě, že uvede své jméno, příjmení a kontaktní adresu.

d) V případě podání stížnosti vyrozumí DDM pisatele do 30 dnů od prokazatelného data doručení stížnosti o závěrech šetření.

14. Závěrečná a přechodná ustanovení

a) Tento vnitřní a organizační řád nabývá účinnosti dnem 2 .9. 2014 a je závazný pro všechny zaměstnance DDM a všechny účastníky činností organizovaných DDM.

b) Prokazatelné seznámení interních zaměstnanců DDM s vnitřním a organizačním řádem je provedeno podpisovým záznamem v příloze č. 4. Seznámení nových interních zaměstnanců DDM je provedeno před přijetím do pracovního poměru a doloženo podpisem na pracovní smlouvě. Za provedení těchto úkonů odpovídá mzdová účetní DDM.

c) Prokazatelné seznámení účastníků zájmového vzdělávání (jejich zákonných zástupců) s tímto vnitřním a organizačním řádem je provedeno jeho publikováním v prostorách recepce DDM a na veřejně přístupné internetové adrese DDM www.ddmkv.cz. Účastníci stvrzují seznámení s aktuálním zněním vnitřního a organizačního řádu DDM svým podpisem na přihlášce. Na požádání bude vyhotovena účastníkům zájmového vzdělávání nebo jejich zákonným zástupcům kopie tohoto vnitřního předpisu za úplaty 1,- Kč za jednu stranu výtisku.

d) Dnem účinnosti tohoto vnitřního předpisu se zrušuje Vnitřní a organizační řád platný od 16. 12. 2013.

Příloha č. 2 Vnitřního a organizačního řádu

DDM PODMÍNKY ÚPLATY ZA ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A PRAVIDLA SLEV

1 Úhrady za zájmové útvary a prázdninové akce se přijímají pouze bezhotovostně na bankovní účet DDM.

2 Platbu je možné uhradit také poštovní poukázkou na účet, popřípadě hotovostním vkladem přímo v pobočce FIO banky. Pokyny k platbě obdrží každý účastník spolu s přihláškou.

3 Při úhradě je nutné uvést správně přidělený variabilní symbol, podle kterého jsou platby v DDM automaticky zpracovávány.

4 Z důvodu automatického zpracování plateb nelze akceptovat platby za více variabilních symbolů najednou, ani jakýmkoli způsobem upravené variabilní symboly, takové platby nebudou identifikovány.

5 V případě, že účastník (jeho zákonný zástupce) provede chybný platební příkaz a platba není připsána v evidenci členů pod správným variabilním symbolem, má se za to, že účastník úplatu za zájmové vzdělávání neuhradil, dokud sám aktivně neprokáže opak. Pro účely prokazování provedené úhrady postačí bankovní výpis, popřípadě ústřížek poštovní poukázky s potvrzením pošty o provedené úhradě.

6 Úplatu za zájmové útvary je možné hradit na období školního roku nebo pololetí. V případě úhrady na pololetí jsou účastníci před koncem prvního pololetí školního roku (pololetí končí 31. ledna) vyzváni k úhradě úplaty na druhé pololetí.

7 V případě prodlení s úhradou platby jsou účastníci na tuto skutečnost upozorněni. Není-li úhrada ani poté provedena, nebude činnost v zájmovém útvaru takovému účastníkovi dále umožněna.

8 V případě prázdninových činností (pobytové akce, tábory, jednodenní programy v Karlových Varech) je DDM oprávněn odmítnout účast na akci účastníkovi, který neuhradil stanovenou úplatu do termínu zahájení akce (popřípadě nedoložil v dohodnutém termínu úhradu, pokud provedl chybnou platbu).

9 Ve vybraných zájmových útvarech je možné využít otevřeného vstupu, tzn. předplacenou účast na deset lekcí, kdy si termín vstupu určí účastník podle vlastního výběru. Tato možnost platí výhradně pro plnoleté účastníky! Předplatitelům otevřeného vstupu není garantována volná kapacita jednotlivých lekcí a účast je možná pouze po dohodě s lektorem!

10 V návaznosti na ustanovení §11 vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání může být úplata za zájmové vzdělávání snížena nebo prominuta v těchto případech: a) dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který podle zvláštního právního předpisu pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba, b) dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zvláštního právního předpisu a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu b) prokáže řediteli.

11 Účastník nebo jeho zákonný zástupce požádá o snížení nebo prominutí úplaty podle bodu 11. formou písemné žádosti adresované řediteli DDM. V žádosti uvede důvody a okolnosti rozhodné pro posouzení nároku na snížení či prominutí úplaty a připojí příslušné

doklady. O výši snížené úplaty nebo jejím prominutí rozhodne ředitel do deseti dnů od doručení žádosti. O rozhodnutí bude účastník nebo jeho zákonný zástupce vyrozuměn.

12 Ve všech zájmových útvarech je umožněna účast zájemců na vyzkoušení. Každý zájemce má možnost jedné bezplatné účasti v činnosti vybraného zájmového útvaru po předchozí dohodě s lektorem nebo pedagogickým pracovníkem DDM. Po vyčerpání dvou termínů účasti na vyzkoušení vedoucí zájmového útvaru další činnost zájemci neumožní, pokud se řádně nepřihlásí a neuhradí stanovenou úplatu za zájmové vzdělávání.

10 PODMÍNKY ÚPLATY ZA ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ PŘI POZDĚJŠÍM PŘIHLÁŠENÍ A PRAVIDLA VRACENÍ ZAPLACENÉ ÚPLATY

13 Při přihlášení do pravidelného zájmového vzdělávání později, než při zahájení konání zájmového útvaru jsou stanovena tato pravidla určení úplaty za zájmové vzdělávání:

a) při přihlášení do konce října se platí celá roční nebo pololetní částka;

b) Účastník, který se do kroužku přihlásí po 31. 10. 2014, platí zápisné podle počtu započatých měsíců. Zápisné se vypočte podle vzorce:

• Zápisné = cena krát počet započatých měsíců děleno 9

c) Přesné částky pro jednotlivé zájmové útvary jsou pro každý školní rok vyhlášovány interním předpisem DDM, který je k dispozici na všech zápisových místech.

14 Poplatek (či jeho poměrná část) za kurz či kroužek může být vrácen z těchto důvodů:

a) dlouhodobá nemoc nebo úraz (alespoň v délce trvání 1 měsíc (doloženo lékařským potvrzením)

b) změna trvalého bydliště účastníka (doloženo občanským průkazem rodičů nebo účastníka)

c) přílišná náročnost činnosti (pouze u dětí do 15 let) – doloženo vyjádřením lektora

d) účastník vůbec nezahájil činnost (připouští se maximálně JEDNA ÚČAST v prvním měsíci po přihlášení) – doloženo deníkem

15 Při odhlášení či zanechání účasti v zájmovém útvaru z jiných důvodů, než podle bodu 15 se poplatky zásadně nevrací.

16 Částky vratek za pobytové akce jsou stanovovány podle těchto pravidel:

a) v případě odhlášení účastníka nejpozději měsíc před zahájením akce bude na základě žádosti vrácena celá zaplacená částka;

b) v případě odhlášení účastníka nejpozději týden před zahájením akce bude na základě žádosti vrácena uhrazená částka snižena o 30%;

c) v případě odhlášení účastníka v době kratší, než týden před zahájením akce bude na základě žádosti vrácena uhrazená částka snižena o 50%.

17 Storno poplatky podle odstavce 16 se nepoužijí, pokud účastník doloží lékařskou zprávou zdravotní nezpůsobilost k účasti na akci. V takovém případě bude na základě žádosti vrácena uhrazená částka snižena o 5%.

18 Žádost o vrátní účastnického poplatku za pobytovou akci nebo tábor musí být podána nejpozději v den zahájení akce!

19 Při odhlášení účastníka z prázdninových akcí jednodenních (tzv. příměstské tábory) nejméně dva týdny před zahájením akce bude na základě žádosti vrácena celá zaplacená částka. V případě odhlášení účastníka, který doloží lékařskou zprávou zdravotní nezpůsobilost k účasti na akci, bude na základě žádosti vrácena uhrazená částka snižena o 5%. V ostatních případech odhlášení účastníka se uhrazená částka nevrací.

20 Zaplacené vstupné a účastnické poplatky za jednorázové akce se nevrací v žádném případě s výjimkou akcí, které byly zrušeny z důvodů na straně DDM (provozní důvody, nízká účast apod.) 11 Příloha č. 3 Vnitřního a organizačního řádu DDM

REŽIM PRÁCE ZÁJMOVÉHO ÚTVARU

Činnost zájmového útvaru (dále jen "ZÚ") probíhá ve dnech a časech uvedených na přední straně deníku ZÚ v rozsahu podle schváleného plánu práce ZÚ. Za dodržování těchto podmínek je odpovědný vedoucí ZÚ, který vede činnost zásadně osobně, popřípadě s pomocí dalších spolupracovníků.

1 Režim začátku a konce činnosti

a) Účastníci se scházejí nejdříve 5 minut před začátkem činnosti na místě určeném v deníku ZÚ (tuto informaci sdělí účastníkům vedoucí ZÚ).

b) K přezouvání, ukládání oděvu a obuvi využívají účastníci prostor určený v deníku ZÚ (tuto informaci sdělí účastníkům vedoucí ZÚ).

c) V případě, že mají účastníci s sebou cenné věci, uloží je po dobu trvání činnosti u vedoucího ZÚ.

d) Pokud ZÚ využívá pro své účastníky šatnu, je vedoucí povinen zajistit její uzamčení a neumožnit vniknutí jiných osob.

e) Do prostor, kde probíhá činnost ZÚ, vstupují účastníci zásadně v doprovodu vedoucího. Není dovoleno samostatné shromažďování účastníků v klubovnách, pracovnách a sálech DDM bez dohledu vedoucího!

f) Při ukončení činnosti vyčkává vedoucí ZÚ, až všichni účastníci opustí prostory, kde činnost probíhá, popřípadě šatnu. Dohlédne na odchod účastníků a odpovídá za předání mladších dětí rodičům, doprovodu či zpět školní družině.

2 Pravidla chování účastníků činností v DDM

a) Dodržuj zásady slušného chování. Také ostatní chodí do DDM proto, aby tu našli pohodu a mohli se věnovat svým zájmům nerušení nevhodným chováním.

b) Chovej se ohleduplně, klidně, neruš a neohrožuj svým jednáním ostatní.

c) Zásadně nedovol své ani cizí chování, které vede k ponižování, tělesnému ubližování, zesměšňování nebo ohrožení zdraví druhých. Když takové chování uvidíš a nedokážeš mu zabránit vlastními silami, požádej o pomoc vedoucího anebo jiného pracovníka DDM.

d) Majetek, vybavení a zařízení DDM slouží nám všem pro uskutečňování činností, kvůli kterým sem chodíme. Nedovol proto takové chování, které vede k jeho úmyslnému poškození, ničení nebo ztrátě. S půjčenými věcmi zacházej opatrně a podle pokynů vedoucího, na konci je zase vrať.

e) Když něco nechtěně rozbiješ, řekni to vedoucímu. Každému se může stát nehoda. Jestli při tom vznikne škoda, domluvíme se, jak ji nahradíš. Když nebude mít nikdo odvalu přiznat škodu, kterou způsobil, musí se o ní podělit všichni v kroužku.

f) Nauč se dodržovat místo a čas srazu a začátku. Pozdním příchodem rušíš ostatní i vedoucího a působíš jim komplikace.

g) Jestli víš, že příště nemůžeš přijít, oznam to vedoucímu - nemusí mít zbytečnou starost. Když onemocníš, můžeš poslat mail nebo zavolat. Je slušné říct, že nepřiđeš.

h) Nenos na kroužek nic, co nutně nepotřebuješ. Pokud máš přesto něco cenného, ulož to nejlépe u vedoucího.

i) Zásadně do prostor DDM nebo školy, kde kroužek probíhá, nenos žádné nebezpečné látky ani předměty.

j) Po dobu trvání kroužku nikdy neopouštěj prostory DDM nebo školy, kde se scházíte.

k) Nedovol, aby se do šatny či klubovny dostal někdo jiný, než členové vašeho kroužku a vedoucí. Když uvidíš podezřelé lidi, řekni to vedoucímu.

l) Jestli máš kamaráda, který si chce kroužek vyzkoušet, domluvte se nejdřív s vedoucím, jak to má udělat.

m) Jsi-li dospělým účastníkem, určitě dokážeš rozumně posoudit, která pravidla jsou pro všechny. Příloha č. 4 Vnitřního a organizačního řádu DDM

Svým podpisem na této listině stvrzuji, že jsem se seznámil(a) s ustanoveními Vnitřního a organizačního řádu DDM účinného od 2. 9. 2014 a zavazuji se jimi řídit.